

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O.,

TUESDAY MORNING, FEBRUARY 3, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

Japonci so začeli oblegati Singapor

Obleganje otoka in trdnjave Singapor se je pričelo. Branitelji otoka so prvi dan poškodovali tri japonske ladje in potopili eno v prlivu, ki loči otok od Malaje. Istočasno neprestano grme topovi na otoku in pošiljajo težke izstrelke na celino, kjer prodirajo Japonci vzdolž Malaje proti Singaporu. Poroča se o velikem številu Japoncev, ki se bližajo otoku, katerega nameravajo zavzeti z naskokom.

Najvišja cena je določena zdaj za nove avte

Washington. — Administrator General Motors, Leo Henderson, je določil maksimalne cene za nove avtomobile in sicer cene za debelo in za fino. Cene na debelo avto so bile od 1. do 15. oktobra 1941. Nove avte bodo mogli kupiti pa le oni, ki bodo dokazali, da jih potrebujejo za narodno obrambo, ali za narodno zdravje. Agenti, ki bodo imeli nove avte zalogi, bodo dobili odškodnino 15 na mesec za najemnino, do tle ne bodo prodali avta.

Odbor Glasbene matice

Članstvo Glasbene matice je izbrano za letošnji odbor: predsednik Frank Plut, I. podpredsednik Ann Zarnik, II. podpredsednik Louis Grdina, blaginjski Louis Belle, tajnik in zbiratelj Louis Dular, 1121 E. 16. St. nadzorni odbor: Joe Fiol, Toni Lužnik in Rudi Widmar, pevovski Anton Šubelj in Ivan Zorman; garderoba Mrs. Frances He; rediteljica June Barrett; arhivarica Ann Gačnik. Glasbena matica vabi one, ki imajo veselje do petja, da pristopijo v zbor.

Še \$120.000 za elektrarno

Čikaška firma William Pope & Co., ki polaga cevi v novi mestni elektrarni, je vprašala za dodatnih \$120.000. Firma trdi, da bo morala položiti še enkrat toliko cev, kot je pa označil v načrtu mestni inženir. Prvotna pogodba za to delo je bila \$667.000.

Kratke vojne in druge vesti

VICHY, FRANCIJA. — Nemci so usmrtili štiri francoske mladeniče, 100 so jih pa izgnali v vzhodno Evropo. Eksekucije so bile izvršene radi napada na nemško vojaštvo v Parizu.

LONDON. — Nemški Gestapo je usmrtil 22 poljskih Judov, ker so zapustili svoje določeno okrožje za bivališče, ghetto.

LONDON. — Radio iz Moskve poroča, da so bile v Italiji pomorne demonstracije proti Nemcem. V Florenci so ljudje metali kamenje v došle nemške vojake.

BERLIN. — Berlinski radio je naznanjal narodu, da so vse ameriške tovarne prenehale izdelovati blago za civilne potrebe, ki zdaj izdelujejo samo vojni material, in da je mornariški tajnik Knox ukazal, da vse ameriške univerze prenehajo z učenjem.

LONDON. — Nemški bombniki so včeraj metali bombe na angleško obrežje. Enega izmed sovražnih letal so Angleži sklatili.

LONDON. — Anglija namiguje, da bo morda pretrgala diplomatske zveze z egiptovsko vlado, ker je kralj Farouk prisilil k resignaciji premierja Husseina, ki je bil naklonjen Angliji.

SINGAPOR. — Japonska letala so metala v mesto letake, ki so nosili lažljivo poročilo, da želi predsednik Roosevelt skleniti separaten mir z Japonci in da želi Roosevelt razglasiti Singapor kot nevtrarno zono.

MOSKVA. — Rusi poročajo o napredovanju na vseh frontah, samo na Krimu priznavajo, da so se umaknili iz mesta Fedozije, ki so ga bili vzeli Nemcem 31. decembra.

NOVI GROBOVI

Jozefa Janežič

V Glenville bolnišnici je umrla Jozefa Janežič, rojena Tramate, stara 45 let. Stanovale je na 672 E. 160. St. Doma je bila iz vasi Gradnje, fara Bela Cerkev na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 28 leti. Tukaj zapuša zalujočega soproga Johna, sina Johna, sestro Rose Kosnik, v starem kraju pa mater. Bila je članica društva Carniola Tent, št. 1288 Maccabees in sv. Helene, št. 193 KSKJ. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:15 iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, 6016 St. Clair Ave. v cerkev Marije Vnebovzete in na Kalvarijo pokopališče. Naj počiva v miru, preostalom sožalje.

Frank Gabrovšek

V Chariti bolnišnici je umrl na poškodbah od poulične železnice Frank Gabrovšek, star 60 let, doma iz Dolenjega Logatca. V Clevelandu je prebival 32 let. Stanoval je na 1441 E. 53. St. V Girardu, O., zapuša brata Antona, Pogreb bo v sredo popoldne ob dveh iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, 6016 St. Clair Ave. Naj počiva v miru.

Mary Zatezalo

V nedeljo zjutraj je umrla v Bridgeport, O., Mary Zatezalo, rojena Rogel, stara 62 let. Doma je bila iz vasi Mleševa, fara Zatična. Zapuša moža Lazo, v Clevelandu sestro Mrs. Julijo Struna, 14719 Saranac Rd., bratranca Antona Lavriča in James Rogla, ter sestrični Genovefa Zupan in Rozi Hanko. Naj ji bo lahka ameriška zemlja, preostalom naše sožalje.

Mesto bo napravilo zdaj nekaj vrd manj

Mestna zbornica je včeraj postavila odbor, ki bo šel takoj na delo in napravil nove varde. Od sedanjih 33 vrd bodo odrezali štiri. V tem odboru so: predsednik Emil Crown, ostali: Thomas Gunning, Thomas McCafferty, Victor Cohen, Howard Ernst, Joseph Krizek, Edward Kováčič, Michael Lucak in August Parker.

Izredna seja Zadruga

V četrtek 5. februarja ob 7:30 se vrši v uradu Slovenske zadruge izredna seja direktorja. Konstatiralo se bo odbor za tekoče leto. Stari in novi direktorji so naprošeni, naj bodo gotovo navzoči.

Iz bolnišnice

Anton Milavec iz 6311 St. Clair Ave. se je vrnil iz Mt. Sinai bolnišnice. Tem potom se želi zahvaliti za prijazne obiske in darovane cvetlice.

Več snega

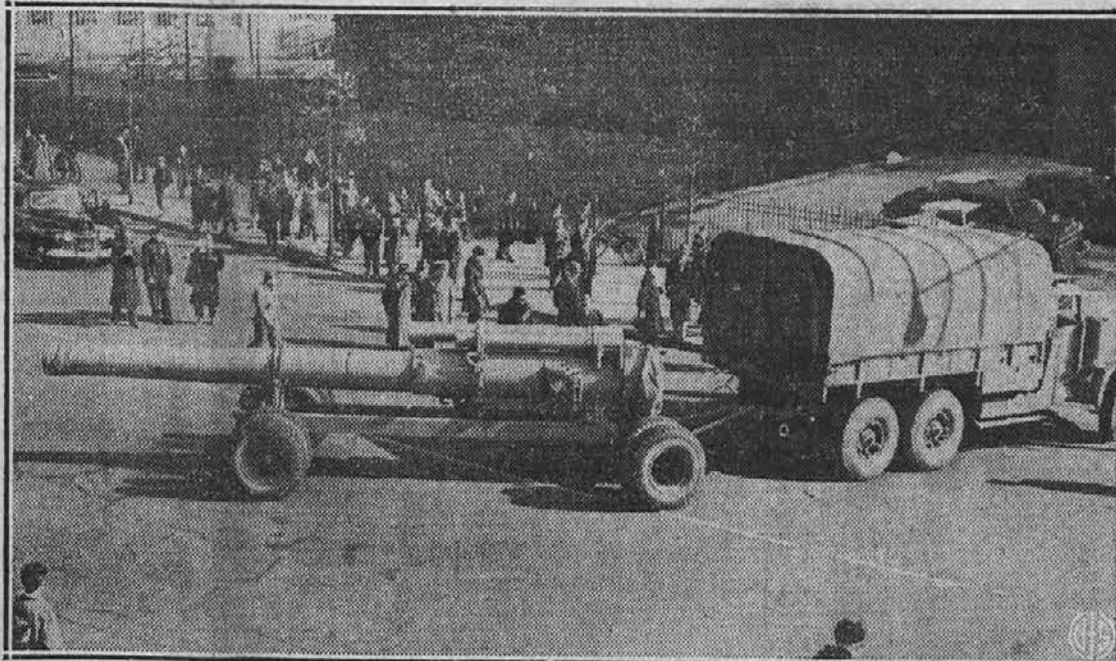
Vremenski urad naznanja za danes mrzleje in še več snega. Včeraj je zapadlo v Chardon, O. 10 palcev snega.

Osišče se pripravlja za napad v Sredozemlju

Vsa znamenja kažejo, da se osišče pripravlja za splošen napad v Sredozemlju, veliko bolj resen kot je pa osiška ofenziva danes v Libiji. Istočasno, ko se poroča, da prodirajo osiške čete vzhodno od Bengazija v Libiji in ko se iz Rima poroča o silovitem zračnem napadu na angleški otok Malto, je radio iz Berlina javno poročal, da se nahaja nemški feldmaršal Goering že od zadnjega torka v Rimu, kjer se posvetuje z Mussolinijem (ali mu daje ukaze) ter inšpicira nemško

U. S. bombniki so sklatili 9 japonskih letal

Taki-le bodo pa že mehčali nacijske buče

Najnovejši top za ameriško armado. To je 241 mm howitzer, kar je približno edrptine 9.5 inčev. Te vrste top bo nadomestil model iz 1918 in začeli so jih izdelovati v veliki množini.

Goebbels svari nemško ženstvo, naj ne godrnja radi živeža

Stockholm, Švedska. (ONS). — Nemški propagandni minister, dr. Goebbels je posvaril nemško ženstvo potom radia sledeče: "Ako vidite dve ženski v razgovoru na cesti, ste lahko gotovi, da godrnjati radi živeža, ali da se pritožujeta, ker ne dobita mleka, smetane, surovega masla, ali kaj drugega.

"Naše gospodinjice bi morale vedeti, da morajo biti vojaki na vzhodni fronti najprej prehranjeni." — Kot je pristavil nek opazovalec, se vojaštvo na fronti popolnoma strinja z "naklonjenostjo" dr. Goebbelsa, samo rado bi vedelo, kje je živež.

Četniki so oprostili iz nemškega taborišča ujet- nike, ki so se jim pridružili

London. (ONA). — Jugoslovanski uradniki poročajo o drznem činu jugoslovanskih četnikov, ki so osvobodili 410 židovskih ujetnikov iz nemškega vojnega taborišča. Ujetnik so se takoj vpisali med četnike.

Otok Malta, do katerega je iz konfinacijsko taborišče v bližini Dvornika. Poročilo trdi, da prihaja med četnike vedno več Judov, ki se hočejo maščevati nad nacijo radi masakriranja židovskih ljudi.

Vedno manj šolarjev

Število šolske mladine v Clevelandu je danes najnižje v zadnjih 22 letih. Kot naznanja šolski odbor, je danes v clevelandskih šolah 114.280 mladine. V februarju 1933 jo je bilo 151.665. Mnogo mladine je šlo v tovarne, kjer dobro zasluži.

Nemški ujetniki tožijo radi predolge vojne

London. (ONA). — Bavarski, pruski in avstrijski vojni ujetniki, ki so se predali Rusom zahodno od Možajske, so bili v pravemnem stanju, ko so padli Rusom v roke. Več tednov niso menjali spodnjega perila, njih obleka je bila polna uši, hrano so dobivali le poredkoma, bili so brez rokavic. Splošno so se pritoževali, da traja ta vojna vse predolge.

Iskreno čestitamo!

V sredo 4. feb. praznujeta obče poznana narodna delavca in trgovca Mr. in Mrs. Frank Černe, 1044 E. 185. St., 35-letnico zakonskega življenja. Jubilanta sta vodila dolgo vrsto let trgovino z zlatnino in muzikalnimi instrumenti na 6033 St. Clair Ave., zadnja leta pa na 6401 St. Clair Ave. v S. N. Domu. Tekom tega časa sta mnogo pomagala kulturnim in vsem drugim društvom in narodnim domovom v Clevelandu z oglasi in darili. Bila sta aktivna povsod, dokler so jima to dopuščale razmere in zdravje. Zato je prav, da se ju spomnimo ob tem njunem jubileju in jima čestitamo iz dna srca z željo, da bi bila njiju prihodnost svetlejša in da bi si zopet pridobila zdravje, da bi zadovoljno živela po velikem delu še mnoga leta!

Iz bolnišnice

Mrs. Frances Gruden iz 1257 Norwood Rd. se je vrnila iz bolnišnice. Se prav lepo zahvaljuje za obiske, cvetlice in darila. Prijateljice jo zdaj lahko obiščejo na domu.

V bolnišnico

Mrs. Jennie Kristof iz 1563 E. 173. St. je bila odpeljana v Glenville bolnišnico. Prijateljice jo lahko obiščejo.

V Črni gori in Bosni se vrše vedno večji boji proti vpadnikom

London. (ONA). — Poročila trdijo, da se vrše po raznih krajih Črne gore in po Bosni vedno večji boji proti Nemcem in Italijanom. Vse od Jadranskega morja do reke Save se poroča o dnevnih napadih na postojanke okupacijske armade.

Hrvatsko časopisje poroča, da so četniki dobili v pest več železniških prog. Četniki obvladujejo dolini ob Vrbasu in Bosni, vsled česar okupacijske armade ne morejo uporabljati cest po teh dolinah.

Nemci prireajo v Belgradu propagandne razstave. Da privabijo kolikor največ mogoče ljudi, dajejo Nemci vsakemu 1000. posestniku gotovo količino drv za kurjavo. Ker v Belgradu zelo primanjkuje drv, je jasno, da taka vada zelo dobro deluje.

Naciji jemljejo krompir v zasedenih deželah

Lisbona. (NA). — Nek portugalski agronomist, ki je bil nedavno v Franciji, Holandiji in Danski pripoveduje, da so Nemci pobrali 40 odstotkov vsega krompirja lanske letine, da ga bodo uporabili za izdelavo alkohola.

Krompirjeva letina je bila bolj slaba, ker ga je mnogo zmrazilo še v zemlji vsled nenavadno mrzle jeseni. Nemci delajo kemičnim potom alkohol iz krompirja.

Civilna komisija ne prizna McAllistra za urad

Civilna komisija je z 2 glasovoma proti 1 odglasovala, da Ralph J. McAllister ne bo komisarja za mestna vozila. V ta urad ga je bil imenoval župan Lausche. Civilna komisija je določila, da se mora postaviti komisarja za ta urad iz civilne liste. Komisar civilne komisije, John L. Mihelich, je glasoval, da McAllister ostane, ostala dva komisarja sta glasovala proti. Komisija je pa pristala na to, da se McAllistru plača za ta dva tedna, ko je bil v uradu. Njegova letna plača bi bila \$5.000.

Obiski niso dovoljeni

Naznanja se, da obiski pri Mrs. Mary Marinko niso dovoljeni, dokler se ne povrne domov.

General MacArthur je odbil nov napad Japon- cev. Tudi po Malaji napadajo U. S. bomb- niki.

AMERIKANCI SO UDARI- LI JAPONCE V TREH NAPADIH

Washington, 2. feb. — Vojni oddelek poroča, da so štirje ameriški bombniki uničili devet japonskih letal v nizozemski Indiji. En ameriški bombnik pogrešajo. Amerikanci so napadli japonske ladje v pristanišču Blik Papan na vzhodni obali otoka Borneo.

Ameriški bombniki so izvršili uspešne napade na Japonske postojanke tudi drugje, kot na Kuala Lumpur in Kuantan na Malaji. Vsi ameriški piloti so se vrnili brez poškodbe s tega pohoda.

General MacArthur poroča s polotoka Batan, da je njegova armada, obstoječa iz ameriških in filipinskih čet, z uspehom odbila najnovejši napad Japoncev in jim prizadela težke izgube. Japonci so poslali v ta napad svoje najboljše čete, ki pa niso opravile nič proti Amerikancem in Filipincem.

To je že tretji trijumf, ki so ga dosegli Amerikanci v zadnjih dveh dneh. Prvi je bil napad ameriške bojne mornarice na otočje Marshall in Gilbert v Tihem oceanu; drugi je bil, ko je MacArthurjeva bojna sila preprečila japonski naskok na trdnjavo Corregidor v zalivu Manila in tretji je bil prvi gori opisan.

Japonci so pogladi dve diviziji, 30.000 mož, proti MacArthurjevim četam na zahodni obali polotoka Batan. MacArthur je napadalec vrgel nazaj proti obrežju in jih pobil, ali vjel, ali pa zapodil v morje, kjer so utonili.

Na vzhodni obali polotoka je MacArthurjevo topništvo razbilo japonske formacije, še predno so prav začele z napadom.

TUKAJ GA BODO GOTOVO NASLI

Louisville, Ky. — Pri državnem uradu za zaposlitev se je javil nek možiki. Pustil je telefonsko številko in naročil, naj ga pokličejo, kadar bodo imeli kako primerno delo zanj. Res ga je poklicala uradnica, pa kako se je začudila, ko se je oglasila na dotično številko državna jetišnica. Uradnica je vprašala, če pozna možkega s takim in takim imenom, ki ji je dal to telefonsko številko. Na ga pozna, so rekli, toda trenutno ga ni tam. "Če pokličete v par dneh bo gotovo tukaj," je rekel uradnik, "ker je naš običajni gost."

Nova moč v uradu postav

Odvetnik Robert J. Selzer, sin pokojnega sodnika Charles Selzerja, je bil imenovan pomožnim direktorjem postav v Clevelandu. Finančni direktor Sweeney je pa imenoval Franka M. Foy-a nakupovalnim komisarjem. Foy je opravljal ta urad dozda, toda brez naslova komisarja.

Tudi stražniki niso varni

Mestni stražnik Carl Bauer je včeraj robantil, kar se je dalo. Ko se je namreč vozil domov na ulični železnici na Detroit avenuji, mu je spretni uzmovč izmaknili iz žepa denarnico, v kateri je bilo \$76.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto \$7.00
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

88 No. 28 Tue., Feb. 3, 1942

Teptani narodi vidijo edino rešitev v Rooseveltu

Evropski narodi, ki danes ječijo v robstvu pod trdo nemško peto, s polnim zaupanjem zrejo v Roosevelta kot na svojega odrešenika. Trdno so prepričani, da bo ta zagovornik ponižanih in razžaljenih triumfal nad hitlerizmom in fašizmom in da bodo demokracije, katerim stoji na čelu naš predsednik Roosevelt, končno zmagale, ker pravična stvar mora končno le zmagati.

Ob priliki 60 letnice rojstnega dne predsednika Roosevelta, so dajali duška svojim iskrenim srčnim čutilom zastopniki in voditelji raznih narodov, želeč temu največjemu demokratu na svetu zdravja vsaj toliko časa, da bo izpolnil svoje obljube, ki jih je dal podjarmljenim narodom ter da bo dosegel cilje, za katere vodi zdaj silno ameriško industrijsko in bojno silo v boj.

Naj beležimo izraze, ki so jih izjavljali razni zastopniki ob 60 letnici predsednika Roosevelta:

Ministrski predsednik čehoslovaške republike v ubežništvu, je rekel, da je postal predsednik Roosevelt duhovni vodja človeštva ter da išče pota in sredstva za boljše in srečnejšo bodočnost vsemu svetu.

Peter Gerbrandy, ministerski predsednik Nizozemske, je izjavil, da leži jakost Roosevelta v tem, ker se mu je posrečilo prepričati ameriški narod, da preti danes vsemu svetu resna nevarnost.

Premier Johan Nygaardsvold, predstavnik norveške vlade v Londonu, je proglasil predsednika Roosevelta kot zvestega prijatelja Norvežanov, iskrenega propagatorja za pravice malih narodov ter šampiona v boju za pravično stvar, za katero se borimo danes vsi zavezniki, da si bomo dobili svobodo in pravico.

Jugoslavanski minister zunanjih zadev, Momčilo Ninčič, je pozdravil predsednika Roosevelta ter hvalil njegovo vztrajnost in pogum. "Pod njegovim vodstvom bo Ameriki uspelo, da bo v doglednem času ustavila bojaželjne barbare," je poudarjal Ninčič, ter nadaljeval: "Naš narod je posebno hvaležen predsedniku Rooseveltu za vse izkaze prijateljstva, ki so in še vzdržujejo moralo našega naroda kvišku kljub vsem strašnim časom v našem domovini. Milijoni Srbov, Hrvatov in Slovencev bo radi tega iskreno molilo k Vsemogočnemu, da doda življenju predsednika Roosevelta še mnogo nadaljnjih let."

Grški premier Tsouderos je poslal v Belo hišo kabelsko čestitko.

Belgijski ministrski predsednik Paul Henri Spaak je poudarjal, da je ime predsednika Roosevelta simbol strahovitim naporom, ki bodo zagotovili svobodo vsem narodom, ki so zdaj žrtve napadalcev. Rooseveltova bistroumnost in energija bo zapisana v zgodovini, da je on rešil civilizacijo.

Roosevelt ve, da ima pred seboj ogromno nalogo. Prepričani smo, da jo bo izvršil in naša dolžnost, dolžnost vsakega ameriškega državljanja je, da mu pri tem stoji zvesto ob strani. Saj ne gre samo za osvoboditev Jugoslavije, Poljske Češke, Norveške in drugih dežel, ampak gre tudi za svobodo naše nove domovine Amerike.

Da se ne pozabi...

Zadržanje istrskih fašistov napram slovanski duhovščini in glede rabe slovenskega in hrvaškega jezika v cerkvi je bilo formulirano po fašističnem komisarju Host-Venturi pri kongresu istrskega fašja 23. maja 1925:

"Fašizem ima samo tri gesla: Bog, domovina in družina. Vsed tega je fašizem verski in zaščitnik vere. Cerkev vrši veliko zgodovinsko in italijansko delovanje v Italiji. Vendar so gotovi duhovniki v tej deželi, ki niso Italijani oziroma ne doumevajo kaj pomeni biti Italijan in ki nevdžrčema zahtevajo, da se vrše verski obredi v kakem slovanskem jeziku. Mi pa nasprotno trdimo, da se zamore v Italiji moliti samo v italijansčini. Apostoli cerkve v teh krajih ne smejo biti drugi kot italijanske narodnosti.

"Mi nikakor ne smemo dovoliti, da bi se kdo skrival pod cerkveni plašč in tam razlagal politiko, ki je nevarna in sovražna duhu naše dežele, vladi in fašizmu."

Medtem se je začela gonja proti slovanskim in hrvaškim duhovnikom v Julijski Krajini, navidezno na podlagi zakonov. Po besedilu st. germaine pogodbe je bila Italija obvezana dati italijansko državljanstvo samo onim prebivalcem v teh krajih, ki niso imeli tukaj samo svojih bivalšč, ampak so bili faktično rojeni tukaj. Na podlagi tega je našla Italija pripravno šibo, da je zavrnila prošnje za državljanstvo onim slovanskim in hrvaškim duhovnikom, ki so bili poslani v Julijsko Krajino iz drugih krajev Avstro-Ogrske v predvojnem času, ker je primanjkovalo domačih oziroma v teh krajih rojenih. Zato je bilo popolnoma enostavno, če so izgnali vse nezaželjene tujce, katere so gnali do meje v spremstvu karabinerjev, kar se je tudi faktično zgodilo v stotinah slučajih.

Toda fašizem bi ne bil mogel tako nastopati proti cerkvi, če bi ne imel v tem zaslonbe v samih italijanskih cerkvenih

BESEDA IZ NARODA**Godba se zahvaljuje**

Godbeniki godbe fare sv. Vida so imeli glavno letno sejo v sredo večer, obenem tudi vaje in račune. Sklenjeno je bilo tudi to, da nekdo v njihovem imenu napiše javno zahvalo vsem, ki so bili in so še njim — godbi naklonjeni.

Odkar se je vršil nedeljski godbeni koncert, so godbeniki vse bolj navdušeni. Na imenovani seji so tudi od odbora prejeli vsak po en dolar, za trud in napore, ki so jih imeli s pripravi in učenjem za koncert. Nato so se izrekli takole: "Ker vidimo, da je narod za nami, se bomo godbe še bolj oprijeli."

Nedeljska prireditelj jih je podprla za par stotakov, kar jim bo prišlo ravno prav, da si še nekaj potrebnih predmetov dokupijo in da bodo imeli še za nadalje blagajno, da plačajo učitelja, brez katerega bi godba ne mogla obstajati.

Udeležba na seji je bila tudi od strani staršev zadovoljiva, upamo da bo sodelovanje v bodoče vse bolj navdušeno tudi od strani naroda. Kar je bilo potreba je to namreč, da je narod videl, da učenje pomaga, nedeljska godba se je izvanredno pokazala.

Na seji je bila tudi sprožena in odobrena ideja, da bi godba nastopila v nedeljo 8. februarja na shodu v SND za otvoritev narodnega zborovanja o priliki govora ministra Snoja. Takrat bo imel narod zopet priliko slišati domačo slovensko godbo mladim tu rojenim sinov.

Zelo so bili godbeniki razveseljeni radi prostovoljnih darov. To smatrajo za največji dokaz, da narod soglašja z njimi, da bi godba napredovala. V ta namen je bilo še posebej naročeno, da se napiše zahvala vsem darovalcem v prvi vrsti, potem pa še onim, ki so pomagali njih koncert omogočiti.

Ti-le so priskočili z darovi v pomoč:

Po \$10: Mr. John Potokar; po \$5: Mr. Anton Ogrinc, Mr. in Mrs. Martinčič; po \$3: Mrs. Tončka Jevnik, A. Grdina in Sinovi, Mr. in Mrs. Russ; po \$2: Mr. John Hrovat iz Edna Ave., Mr. Anton Levstek, Mr. John Hribar, Mr. Joe Perko, Neime-novana, Mrs. Stonich, Mr. in Mrs. Lubi, Mr. Mayer trgovina; po \$1: Mrs. Rigler, Mrs. Gregor-rach, Mrs. Frances Rus, Novak slaščičarna, Mr. in Mrs. Klopčič, Mr. in Mrs. Drčar, Mr. in Mrs. Fortuna, Mr. Kopač, Mr. Frank Knez, Mr. Louis Meše, Mrs. Zupančič, Mr. Mayer, Mr. Joseph Kodrich.

To so imena onih, ki so darovali, brez da bi bili oznanjeni kot "Patrons." Patrons imena so bila na programu oznanjena in oni so dobili tudi vstopnice za en dolar.

Vsi navzoči so bili zelo razveseljeni, ker so se udeležili tega koncerta. Tudi odborniki godbe fare sv. Lovrenca so pri-estovali, in sicer sledeči: Mr. Anton Zupančič, predsednik; Anton Blatnik, tajnik, in Frank Stražar, blagajnik. Obenem so še vsak izmed teh darovali v blagajno po en dolar ter ostali v družbi do konca. To veliko naklonjenost bodo odborniki godbe fare sv. Vida tudi dobrovoljno povrnili, prav tako bodo sodelovali tudi godbeniki obeh godb od sedaj roka v roki drug

drugim. Hvala iskrena za toliko naklonjenost!

Dalje velja zahvala vsem darovalcem, ki ste postali podporniki pod naslov "Patrons," kakor vsem, ki ste še posebej podarili. Vi se zavedate, da godbeniki potrebujejo podpore, fara in ves narod pa potrebuje godbe. S tem, kar ste storili v ta namen, ste storili v dober kulturnen namen. Ko bodo fantje popolnoma dorasli bodo znali ceniti vašo naklonjenost. Z sedaj se zavedajo in se izražajo zelo pohvalno in zadovoljno, izražajo se, da bodo osedaj mnogo bolj z veseljem sodelovali z godbo kakor v preteklosti.

Kar pa velja v zahvali za darovalce, velja tudi za delavce. Ako ne bi bilo teh, ki so delali in pripravljali, bi ne bilo nobene uspeha, ostalo bi mrtvo, godba bi bila obsojena na raz-pust. Zato gre zahvala pred vsem tem, ki so se trudili, da so pripravili vse potrebno.

Ena najbolj delavna družina v ta namen je gotovo Mike Klemenčičeva iz Prosser Ave. Ti so bili vsi aktivni: Mr. M. Klemenčič, ki je v družbi z Mr. Orehekem hodil po hišah prodajati vstopnice, sin Rudolph, ki je obenem tudi predsednik, ter Miss Agnes, ki je blagajničarka in glavna posredovalka med godbeniki, da ostane med njimi sloga in zaupanje ter blagajna v pravem tiru. Pomagala je tudi Oražmova družina. Mrs. Agnes Zobec je po oskrbovala kuhinjo, kamor se zatekajo s praznimi želodci vsi ko mi-ne program. Mr. Zobec je dal na razpolago zastoj onega od-zida. Mrs. Grdina je spekla eno špehovko, pekarija Novak je podarila kruh itd.

In glavno šele pride. Kako lušno je bilo, ko so nam peli tako lepo! Štirje fantje pa ena zavber dekle. Zelo nas je razveselil tudi takozvani slovenski kvartet: Lube, Bradač brata in Samsa; te slišimo večkrat na radio, v dvorani pa še lepše za-pojjo. Hvala jim lepa za na-stop, še drugikrat pridite! In mili ženski glas gospodične Grumove, kako je prijetno od-meval, jasno in razločno so se slišale besede. Zato je pa na-rado aplavdiral, da so morali oboji po večkrat nastopiti. Spremljevalke na klavir so pa bile: Miss Karlinger in Miss Klemenčič.

Res smo lahko veseli, da imamo v svoji sredi domače vljud-ne osebe, katere so vedno pri-pravljene, da nastopijo. S tem pomagajo izvršiti zadovoljiv program in tako pripomorejo k uspehu, na drugi strani pa sebi naredijo dobro ime, ki je kon-čno vredno več kakor denar. Hvala Ameriški Domovini za bfezplačne vstopnice in za do-pise vsem listom.

Se drugi so bili, ki so poma-gali v kuhinji in pri bari, vselej vidimo tam izborne natakarije, kakor sta Mr. Perpar in Mr. Eršte. Mrs. Kasunič in Mrs. Kralj se pa drže kuhinje. Lahko sem prežrl še druge, pa naj mi oprostite. Za nagrado naj vam bo zadovoljstvo srca, ker ste pripomogli za dobro stvar.

Na seji je bilo sklenjeno, da se bo vršil zopet godbeni kon-cert v jeseni in sicer 11. okto-bra; to pot v S. N. Domu po-poldne, zvečer pa ples za vse, ko bo igral Peconov orkester. Sledila je volitev odbora za

tekoče leto; izvoljeni so bili sle-deči: Rudy Klemenčič, pred-sednik; John Orehek, podpred-sednik; Eddie Zobec, tajnik; Agnes Klemenčič, blagajničar-ka; Norber Novak, varuh not. Nadzorni odbor: Mrs. Agnes Zobec, Mr. Anton Orehek, Mrs. Frances Novak; kapelnik pro-fesor E. Rosati. Vsako sredo imajo godbeniki vaje v dvorani nove šole ob 7. uri zvečer. Za prihodnjo sredo, 4. februarja bo za godbenike prirejeni tudi primeren prigrizek in bo ob-enem tudi zaprisega novih od-bornikov. Starši in prijatelji udeležite se, in sicer ob 8. uri. Pripeljite s seboj nove kandida-te, da se vpišejo k godbi, dajte fantom dobro besedo in vam ne bo žal. Častna člana godbe sta Rt. Rev. B. J. Ponikvar in An-ton Grdina.

A. G., organizator.

Po skušnji trgovskega stališča

Ker me je že mnogo rojakov vprašalo, kje neki se vendar nahajam in živim, da me nič več ni na pregled, vsled tega sem se na-menil malo napisati in obeloda-niti javnosti, da sem še na tem svetu, v uradu "Steamship Agenci-je," ter izvršujem notarske po-sle. Poleg urada, pa tudi vodim trgovino s slaščicami in groce-rijo, vse skupaj združeno v eno celoto pod mojim vodstvom. Isti urad in trgovina, se nahajajo v metropoli Clevelanda, in to na 7403 St. Clair Ave.

V teh podjetjih sem trajno za-paslen, vsled tega mi ni možno zahajati v kroge svojih rojakov, če ravno si želim, da bi se več-krat sestel z našimi slovenskimi rojaki. Da pa se javnosti ne bo preveč najvno zdelo: "Joj po-magaj, boš pa dosti denarja na-pravil, da boš kmalu bogat, ker imaš poleg urada, še trgovino."

V tem smislu naj nekoliko pri-pomnim, da v sedanjih časih, mali in samostojni trgovci, mo-ra pridno delati in paziti, da mu je možno izhajati in se skromno preživeti, ker je po velekapitali-stih vse pretirano v cenah. Pri-tem naj označim, da ako bi se narod zavedal in vpošteval do-mače trgovce, kateri skušajo da-ti odjemalcem vso možno postre-žbo in znižano ceno, bi bila tr-govcu omogočena eksistenca, ki bi tudi drage volje rad prispe-val v dobrodelne namene, kateri so večkrat na programu v korist posameznim skupinam in v sploš-nem narodu.

Na žalost pa rojaki kaj radi pozabijo na domačega trgovca, in svoje potrebščine kupujejo pri drugorodnih trgovcih in verižnih trgovinah, da polnijo velekap-i-talistične nenastne žepce, iz ka-terih gotovo ni pričakovati, da bi kedaj prispevali v korist istega naroda, od katerega so se okori-stili, ko jim je kopicil bogastvo. Domači trgovci, ki je vedno po-možnosti pripravljen prispevati v dobrodelne namene in korist naroda, pa mora iz teh razlogov v negotovosti gledati v bodočnost in svoj obstoj, kako neki bi mu bilo mogoče prispevati v dobro-delne namene in korist naroda, ako narod njega ne vpošteva in drevi v tujerodne trgovine? Iz-govor, da se pri domačih trgov-cih ne dobi po okusu odjemalcev NE VELJA, ker v slovenskih tr-govinah se dobi vsega na razpo-lago, bodisi življenske potrebšči-ne, ali vsakovrstni predmeti, od-zibel do groba; ako ne v eni tr-goVINI, pa v drugi in v mnogih slučajih boljše kakovosti, kot v tujih trgovinah.

Iz navedenih razlogov, se roja-kom toplo priporoča, da gredo z narodno zavestjo NAROD Z NA-RODOM in svoje potrebščine kupujejo pri slovenskih tr-goVINAH, da jim bo možen obstoj, ka-teri bo preprečil navijanja cen po kapitalistih, ker ako bo iz-trebjen samostojni trgovec, bo-do kapitalisti nemoteno in po-ljubno navijali cene, poleg tega, ako ne bo samostojnega trgovca,

tudi prispevkov ne bo v dobro-delne namene in korist naroda. Zeleč, da ko bodo rojaki čitali te skromne vrstice, da jih ne omalovažujejo, pač pa vsebino istih tudi vpošteva in svoje po-treščine kupujejo pri sloven-skih trgovcih, da bo omogočeno tudi njim prispevati v korist na-roda, ker od trgovca se vedno največ pričakuje.

Upam, da teh mojih vrstic nikdo ne smatra za zlo, ker to sem napisal le v pobudo in v korist narodu, obenem tudi, da bo do rojaki vedeli kje se nahajam in živim, ker me bo parv veselilo, da me obiščejo v moji trgovini in uradu za notarske posle, kjer tudi izpolnimo listino za dohod-ninski davek (Income Tax Re-turn). Trgovec z narodom in na-rod s trgovcem.

Steve F. Pirnat.

ga je lotevala, ko se je njal tega. Hotel si je take strašne misli in sp-toda ni mogel. Preveč se vse to zarezalo v srce in da bi mogel pozabiti, pro-spominska rana je to.

Spomini

Ob jarku, ki se vije med pisa-nimi polji in travniki, je pasel Franc krave. Neokretno je sto-pal okoli krav, (imel je hromo nogo še iz vojne), jih božal, včasih pa celo kaj godrnjal, kakor bi se pogovarjal z nji-mi. Zdaj in zdaj je veselo po-kal z bičem, kakor mlad brez-skrben dečko.

Franc je rad gonil na pašo, kajti za drugo delo ni sposoben radi pokvarjene noge, rad je gledal pisana polja in travnike in poslušal petje poljskih ptič-kov. Tu med polji je našel pravi užitek svojega skromne-ga življenja. Največkrat pa je kje ob grmu posedal in pre-mišljal. Z mislimi je blodil, da-leč nazaj o svoji preteklosti, o najlepši dobi mladosti, ko še človek ne pozna resničnega živ-ljenja. Takrat se skoro vsake-mu dobro godi, ko nimaš nobe-ne skrbi za življenje, takrat upaš in misliš, da bo vedno ta-ko. Toda življenje je različno, nekdo v teh najlepših letih umre, nekdo je nesrečen vse življenje, veliko jih pa umre v svetu.

Tudi on, Franc, je bil nekoč mlad breskrben. Hodil je brez-ekrbno doma in po poljih, tudi on je mislil, da bo ostalo tako. Toda . . . Tudi njega je vzela zla usoda v svoje okrutne roke, ko je dorasel v lepega mlade-niča, tedaj so ga vpoklicali k vojakom. Moral je iti. Spomi-njal se je Franc tega odhoda, kakor bi se godilo včeraj, kako je jokala mati za njim, spomi-njal se je kako so peli dečki na koleslju, ki je drdral z njimi daleč . . . daleč . . . Se dobro je videl v duhu pred seboj, ka-ko so se poslavljale od njega bele hišice; pisana polja, viso-to, ki jagnjedi, še dobro je slišal pihljanje vetra. Vse to se mu je takrat zdelo otožno, poslo-vilno. Teško je pač človeku, ko ne ve ali bo še kdaj videl te kraje iz katerih se poslavlja, morda pa se poslavlja zadnji-krat.

Franc je pogledal svojo trdo nogo in vzdihnil: Spomin iz vojne. Kolikokrat je bil v ne-varnosti tam daleč v hribih v Galiciji, ko so žvižgale, kakor toča, krogle okrog njega, pri-našajoč smrt. Tu na zeleni tra-vi je videl Franc v duhu pred seboj tiste strašne prizore, ko dečki in moške padajo in več ne vstajajo. Slišal je še dobro ti-ste grozne krike, molitve, klet-ve, vse izrečeno iz vsakih ust—zadnjikrat. Videl je padajoče pred seboj, kako strašne obraze so imeli od strašnih bolečin. Tam ob kamenju se je eden kri-vil, tam se jih je spet nekaj po-kirvalo z rokami, nekateri pa so že padli za vedno. Na tleh je bilo ogromno krvi; nekateri so se še gibali, drugi pa so že za-spali. Grozen je bil pogled na krvavo poljano. Tam v dalja-vi pa je pokalo, da je odmeva-lo daleč po poljih in gozdih. Skoro vsak stres pa je prinašal smrt.

Franc se je stresel, groza se

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je ven

je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja sočimeri, ki so ji enake.

List. Cvet. Šele ko spomni, da to, kar nas obdaja, je znan, da jim narava tako močne brade kot plenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku E. Mays

"Kaj bova storila?" sem vprašal Apača.

"Sam je, prijeli ga morava! Prilika je ugodna, da ugodnejša biti ne more."

"Pa kako —? Da bi zlezla k njemu?"

"Ne! Preden sva doli, bi naju opazil in ustrelil."

"Poklicati ga morava na ploščadi!"

"Poklič ga! Pa z rahlim glasom, da te ne spozna!"

"Dobro! In ko pride, ga zgrabi za vrat, pa kar tako krepko, da črhnil ne bo več. Drugo opravim sam."

Sklonil sem se nad luknjo in zaklical s tistim pridušenim, hlastnim in skrivnostnim glasom, ki si je pri vseh ljudeh podoben:

"Oče — oče —!"

Spodaj je odgovoril stari:

"Kaj pa je?"

Res je mislil, da je Jonatan.

"Pridi! Brž!"

"Zakaj?"

"Le brž! Povem ti!"

"Zakaj pa govoriš tako tiho?"

Bi ne smel nihče slišati?"

"Koraki so prihajali."

Brž sem umaknil glavo. Win-

netou je pripravil prste za od-

ločilni zagrabek. Klečala sva

ob luknji, pa tako, da nama bi

kazal hrbet, ko bi prišel po lest-

vi.

Prilezel je, glava se je po-

modila skozi luknjo, pleča —

"Kaj pa je? Kje pa —?"

Več ni povedal.

Železni prsti Winnetouovi so

se mu oklenili okoli vratu, —

dva udarca s pestjo — in brž

se mu prijel pod pazduho, si-

cer bi bil zdrknul po lestvi.

"Nezavesten je!" je šepnil

Winnetou. "Spustiva ga po lest-

vi."

"Nikar ne! Zaropotalo bi,

sin bi slišal ropot! Pod njim

stanuje."

"Na ploščadi ga pa tudi ne

smeva pustiti —!"

"Držal ga bom, zlezli naprej

po lestvi pa ga podpiraj! Po-

čas ga spustiva na tla."

Lahko rečeno —!

Luknja ni bila narejena za

dva, nezavestni Melton jo je

napolnil in Winnetou se je le s

težavo stiščal mimo njega in

stopil na lestvo. Mučila in pe-

hala sva se, da je bilo truplo

končno na tleh. Zlezla sva za

njim.

Najprvo sva potegnili lest-

vo za seboj, da bi naju nihče ne

motil, pa se ozrla po prostoru.

Med štirimi golimi, prsteni-

mi stenami sva stala, druga ni

bilo v sobi ko stol in pa lestva,

na desni in levi so bila "vrata,"

odprtine v steni.

Stopil sem na desno. Tam je

menda stanoval stari, vsaj nje-

gov glas sva čula od tiste stra-

ni.

Spet štiri gole, prstene stene,

majava stara miza, dva stola in

ležišče iz kož divjačine. Klavr-

no pohištvo —. Pa dobro do-

volj za lopova, kakršen je bil

Melton.

Razrezal sem z nožem odejo

in dolge trake in se vrnil k Mel-

tonu. Kos odeje je dobil v usta,

da ni mogel kričati, ko bi se

zavedel, z drugimi traki pa sva

ga zvezala. Prepaj sva mu mo-

rala še poiskati primerno ječo.

Ozrl sem se. Na mizi je brle-

la preprosta oljenka iz prsti.

Vzel sem jo, posvetila sva si po

"stanovanju."

Šest sob je imel Melton na

razpologo, vse so bile zelo skro-

mno opremljene. Pohištvo je

bilo leseno in sirovo izdelano s

sekiro. "Sobe" da bi bile, prav

za pravi niti reči ne smem, oken

ni bilo, skozi vrata tudi ni mo-

gla prihajati dnevna svetloba.

Zračenje je bilo vobče nemogo-

če, zaprt, zatehel zrak je ležal

po prostorih.

V eni izmed sob je imel Mel-

Mara Lamutova:

KO ZAJOKAL SI V ŽIVLJENJE

Ko zajokal si v življenje, s tabo zajokalo je moje srce, solze bi veselja bile, ko bi ne kalilo jih gorje!

Ko zajokal si v življenje — z juga je prihajalo topov grmenje...

"Čuj, junaček," sem dejala, "zdaj na fronti ti topovi dobrodošlico grme!" — in raz drobnega lica svoje brisala solze.

Prejšnim sem pela aja — tuta — aja. zdaj sem tiho vpraševala — koliko ta hip junakov iz sveta odhaja...

Če uspravanko sem peti h'tela mi je v žalostinko izzvenela...

Kaj se zgodi s starimi filmi

Velike so množice dnevnih obiskovalcev kina, ki večer za večerom občudujejo junake in lepotice na platnu, do skrajnosti so napeti ob razburljivih prizorih, ki se jim s tekočega traka odvijajo v sliki. Toda vsake zemeljske slave je enkrat konec in tudi za film pride čas, ko ni več raben za gledalce in ga je treba izvesti. Takrat ni več poln slik, ki pritegnejo nase pozornost gledalca, ampak je le še kup celuloze, ki ji samo še iznajdljivost človeka more najti dokončno izrabo.

Film, ki je 35 mm širok in 0.15 mm debel celuloidni trak, je prav za prav zelo nežna in mehka stvar, ki ne prenese dolgo večkrat dokaj brezbržnega ravnanja. Ako se le nekoliko preveč napne in nategne, se lahko že pretrga. Zobje projekcijskega aparata pri vsaki predstavi grabijo v luknjice ob stra-

ni tega celuloidnega traka in jih razširjajo, polagoma pa tudi trgajo in slednjič tako poškodujejo, da film ne teče več gladko. Po vsaki predstavi ga je treba previti, da začetek spet pride na vrh kolesa, na katerem je film zviti. Kako trdo zrne v okencu projekcijskega aparata lahko med predvajanjem po filmu začrta dolgo ostro črto, ki gledalcu kaj neprijetno niha po platnu in kazi sliko. Vsaka filmska kopija pa stane okrog par stotakov in izposojevalnice gledajo, da se ta kapital izrabljuje do konca. Ob vsem tem pač ni čudno, če je vsak film prej ali slej tako izrabljen, da ga ni mogoče več predvajati. Sicer je znan že postopek — pravijo mu "recono" — po katerem je mogoče rabnost filma nekoliko podaljšati, toda vse to ne more preprečiti neizbežnega konca.

Najboljši kupci za izrabljene filme so tovarne za celuloidno blago. Najprej filmskemu traku vzamejo tisto plast, ki je bila na njem največ vredna in mu je dala njegovo slavo, to je slikano plast. Vsi lepi obrazi, vsi pretresljivi prizori, vse lepe pokrajine — vse to zgine s filma in je le še sled, skoraj prozoren trak celuloze. Film je prenehal biti film. Kljub temu pa za praktično človeštvo še ni brez vsake vrednosti. Tudi ta prazni celuloidni trak v to-

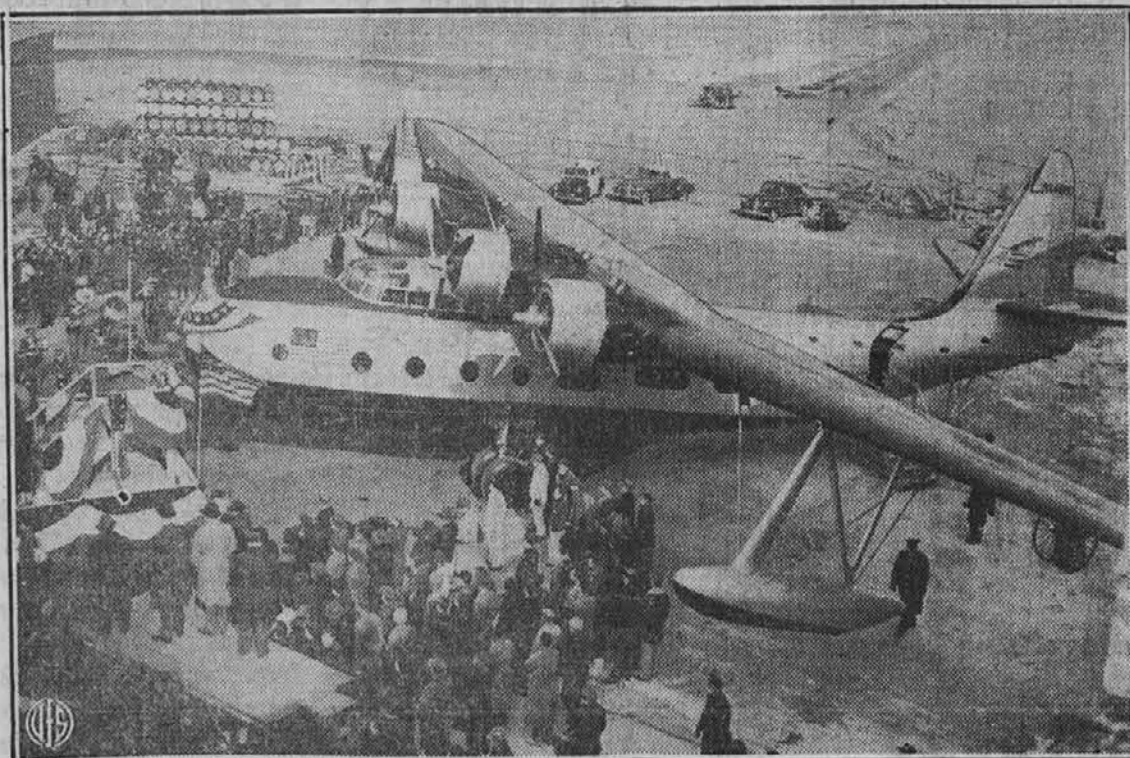
Mara Lamutova SMO OTROCI IZ DEŽELE LEPE VIDE

Vzeli so nam rodno zemljo, vzeli nam svobodna vesla, težka je usoda, dragi bratje, v vaše kraje nas zanesla.

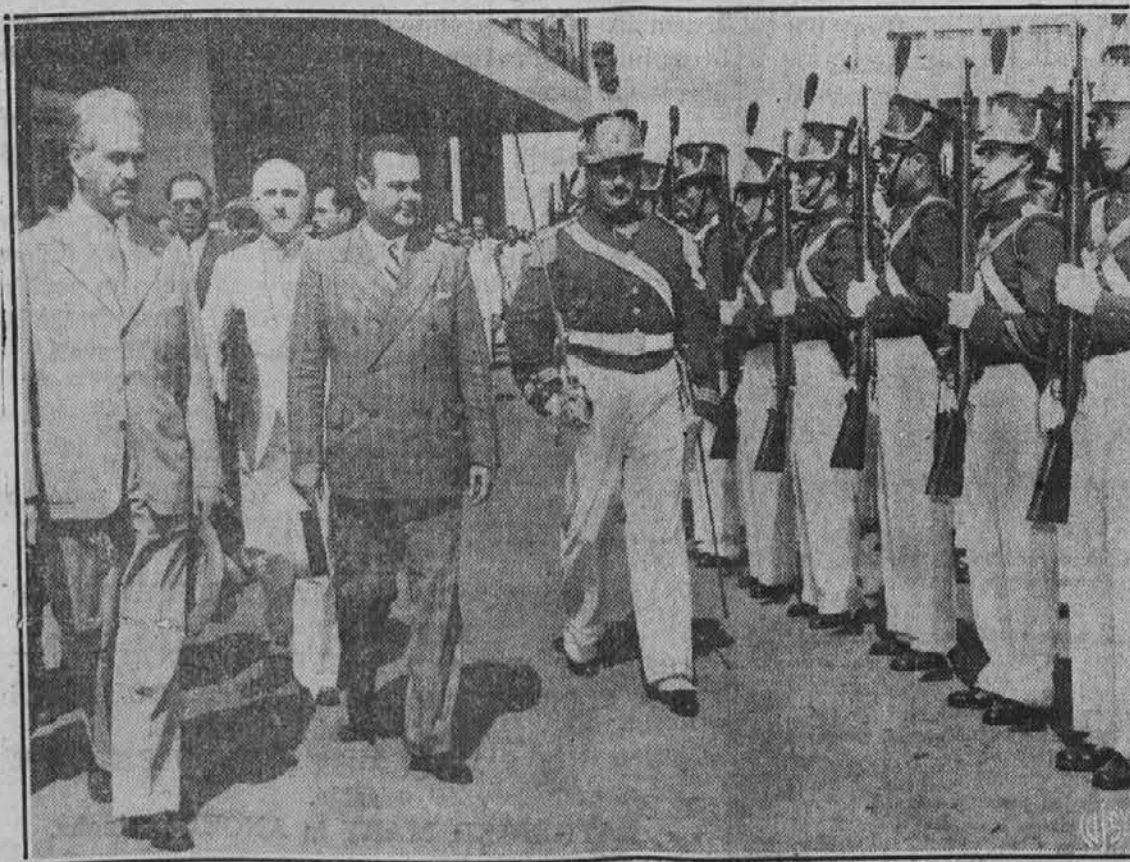
Smo otroci iz dežele Lepe Vide, iz dežele rož in sonca, iz dežele tihih borov, iz dežele belih jader, kjer na večer zlato sonce sprejme hladni morsk val.

Kdor še ni ponoči begal, sredi tujih in neznanih cest, kdor nad lastnim se brezdomstvom bridko ni razjokal — ta ne ve, kaj je bolest.

Besedo "amerikanizem" je prvič rabil predsednik Princeton vseh učiteljev, John Witherspoon leta 1781.

Zgornja slika nam kaže prvor iz Vought-Sikorsky delavnice, Stratford, Conn., kjer je bilo izročeno prometu največje do sedaj zgrajeno potniško letalo "Excalibur." Ta zračna ladja je bila zgrajena za American Export zrakoplovno družbo.

Dominikanski državni tajnik za zunanje zadeve, Arturo Despradel (v pisani obleki) je ob priliki konference zunanjih ministrov v Rio de Janeiro pregledal tudi brazilsko častno gardo. Levi na sliki je brazilski zunanji minister Oswaldo Aranha.

Predpustne šege in navade

Predpust je doba po sv. Treh kraljih do pepelnice in je včasih krajša, kako leto daljša, kakor je pač doba do Velike noči. To je čas godbe, petja, maskarad, plesa, iger, veselice, koncertov, snubitev, porok, jedade in pijače. Slovenci imenujemo to dobo; pust ali predpust, Čehi, Slovaki in Poljaki: masopust, v zvezi z uživanjem mesa. Rusi: maslenica. Italijani označujejo ta čas z imenom "carnevale," t. j. meseno veselje, ali kakor se tudi tolmači to ime s slovesom od mesa: Zbogom-meso! Nemci pravijo tej dobi: Fasching, kar je nastalo iz "Fastnacht," t. j. pustna noč. Po tem vplivu pravijo štajerski Slovenci še dandanes pustu: "fašenk." Srbi in Hrvati imenujejo ta čas: poklada.

Predpustno veselje so poznali že stari narodi. Prvotne otroške pustne veselice so se v poznejših stoletjih razvile v splošno razuzdano veseljačenje. Vse to se je porajalo iz radosti, da se je po neprijetni, hudi in mrzli zimi, smrti prirode, zopet vrnila topla, prelestna, vse oživljajoča pomlad. Dvni predhodnik predpusta so bile že Saturnalijske, ki so jih Rimljani praznovali bogu Saturnu v čast. Ta poganski praznik so imenovali tudi "liberalije," v čast rimskemu bogu Bakhju, ki so ga imenovali tudi Liber. Grki so častili v tem pomenu svojega boga Dioniza v začetku aprila. Rimljani so pa praznovali svoj predpust, saturnalijske, v začetku februarja, pač zato, ker se v toplih deželah pomlad začenja mnogo prej kakor pri nas. Iz teh najstarejših šeg in navad se je razvil predpust, v prvih stoletjih krščanstva, okrog leta 600., ko je papež Gregor Veliki uvedel 40-dnevni post. Človek je od nekdaj hrepel po razvedrilu in zabavi.

V pustnem času, med adventom in postom, se je hotel odkodovati za vse puste ure v postu. V začetku je bil predpust še surov in nemoralen, poln nespodobnih navad; ohranil je še mnogo zoprnih lastnosti, podedovanih od poganskih pradedov. Tja do srednjega veka je imel pustni čas svoje posebne navade in razvade. Stari zgodovinski viri pripovedujejo nenevadno čudne stvari o tem. Včasih so bile celo na posvečenih krajih maskaradne in plesne prireditve, pri katerih je bilo mnogo surovosti in robatih šal.

Vendar taki prazniki in običaji nikakor niso bil posledica brezbožnosti, temveč nevednosti in umstvene zaostalosti naroda. Duhovščini se je, z velikimi napor, da bi ustvarila čistejši kult, posrečilo odpraviti te nespodobne razvade in jih nadomestiti z lepšimi, čistejšimi in bolj moralnimi. Ostalo pa je kljub temu še mnogo takega, kar spominja na stare poganske čase.

Predpust je doba med dvema največjima praznikoma, med božičem in Veliko nočjo. V tem času vladata v vsem družabnem življenju razposajeno veselje in ples, tako v velikomestnem svetu kakor v preprosti vasi. Prastare pustne in predpustne šege in navade so se ohranile samo še v nekaterih mestih, trgih in vaseh, počasi pa bodo povsod izumrle. Vsi ti predpustni narodni običaji imajo svoj izvor in začetek v prerojenju in presnavljanju narave. Posebnost predpustnega časa je ta, da se ljudje radi našemijo in maskirajo. V človeku je nagon, želja, da bi bil včasih sredi družbe, ki ga obdaja, neviden, v znani družbi nepoznan. To je eden izmed vzrokov, da si ljudje zakrivajo obraz, da se zakrinkajo. Je pa za to še drug vzrok. Učenjaki trdijo, da je v vsakem človeku nekaj zdravni-

ka, nekaj pesnika in nekaj — norca. In vprav ta norčavost

prodre v predpustni dobi na dan, pogosto tudi pri sicer resnih in pametnih ljudeh. Zakaj nekaj otročjega, šegavega in norčavega ostane v človeku skozi vse življenje. Komaj se otrok dobro skobaca na noge, že posnema, že hoče biti nekaj drugega, kar je v resnici. Hodi po vseh štirih, posnema živalske glasove, češ da je kužek, mačka, petelin itd. Dečki drug drugega vprežejo, cepetajo z nogami, rezgetajo in dirjajo kakor konji. Deklice pestujejo punčke kot skrbne matere, kuhajo, perejo itd. Ta poteza pretvarjanja v otrokovem značaju ostane nekoliko tudi v odraslem človeku in se zlasti kaže v našemljenju, v maskadari. Maskiranje je zelo stara navada in se nahaja pri vseh narodih, tudi pri popolnoma nekultiviranih, divjih.

V mestih se začenja predpustno veseljačenje takoj po Novem letu, na kmetih pa prav za prav šele na četrtek pred pustno nedeljo, torej teden dni pred začetkom velikega štiridesedanskega posta. Ta četrtek imenujemo debeli četrtek, na štajerskem mu pravijo gumpasti ali mastni četrtek. Pustne zabave trajajo nato na pustno nedeljo, ponedeljek in dosežejo svoj vrhunec na pustni torek. (Dalje prihodnjič.)

Če dodaš vodi, s katero pomivaš platno na podu (lenolium) nekoliko petroleja, bo pomivanje veliko olajšano in bolje izvršeno.

MALI OGLASI

Službo dobi

Išče se žensko srednje starosti za lahka gospodinjska dela. Vprašajte ali telefonirajte po 4 uri popoldne na 1185 E. 172. St., tel. KENmore 3815-J (30)

Ženska se sprejme

Srednje stara ženska se išče za lahka hišna dela in da bi skrbela za enega otroka. Oglasite se po šestih zvečer na 6007 St. Clair Ave. (30)

Išče se sobo

Starejša ženska bi rada dobila opremljeno sobo. Pokličite IVanhoa 5083-M.

Soba se odda

Opremljena soba se odda, z gorkoto. Vprašajte na 1245 E. 59. St. (29)

Soba se odda

Moškemu ali ženski se odda soba na 1510 E. 47. St. Vprašajte po peti uri, ali pa lahko pokličete po telefonu ENdicott 9642 od 9. do 5. ure. (30)

PREMOG — COKE

Razvažamo po vsem Clevelandu. Vprašajte za naš budget načrt. Pregled furnecov zastoj.

WHITE WAY COAL CO.

3858 SUPERIOR AVE.
HENDerson 6177
DAJEMO EAGLE ZNAMKE

RAINEY INSTITUTE

1523 E. 55th St. HE 0992

Natečaji za šivanje oblek
Deset poukov samo \$2.00

Izvežbane slovenske učiteljice

Prihranite denar, ako se naučite sami izdelovati obleke in suknje.

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.
(Tues. x)

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHIŠTVO
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Pomagajte Ameriki, kupujte obrambne bonde in znamke.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto \$7.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 28

Tue., Feb. 3, 1942

Teptani narodi vidijo edino rešitev v Rooseveltu

Evropski narodi, ki danes ječijo v robstvu pod trdo nemško peto, s polnim zaupanjem zrejo v Roosevelta kot na svojega odrešenika. Trdno so prepričani, da bo ta zagovornik ponižanih in razžaljenih triumfal nad hitlerizmom in fašizmom in da bodo demokracije, katerim stoji na čelu naš predsednik Roosevelt, končno zmagale, ker pravična stvar mora končno le zmagati.

Ob priliki 60 letnice rojstnega dne predsednika Roosevelta, so dajali duška svojim iskrenim srčnim čutilom zastopniki in voditelji raznih narodov, želeč temu največjemu demokratu na svetu zdravja vsaj toliko časa, da bo izpolnil svoje obljube, ki jih je dal podjarmljenim narodom ter da bo dosegel cilje, za katere vodi zdaj silno ameriško industrijsko in bojno silo v boj.

Naj beležimo izraze, ki so jih izjavljali razni zastopniki ob 60 letnici predsednika Roosevelta:

Ministrski predsednik čehoslovaške republike v ubežništvu, je rekel, da je postal predsednik Roosevelt duhovni vodja človeštva ter da išče pota in sredstva za boljše in srečnejšo bodočnost vsemu svetu.

Peter Gerbrandy, ministerski predsednik Nizozemske, je izjavil, da leži jakost Roosevelta v tem, ker se mu je posrečilo prepričati ameriški narod, da preti danes vsemu svetu resna nevarnost.

Premier Johan Nygaardsvold, predstavnik norveške vlade v Londonu, je proglasil predsednika Roosevelta kot zvestega prijatelja Norvežanov, iskrenega propagatorja za pravice malih narodov ter šampiona v boju za pravično stvar, za katero se borimo danes vsi zavezniki, da si bomo dobili svobodo in pravico.

Jugoslovanski minister zunanjih zadev, Momčilo Ninčič, je pozdravil predsednika Roosevelta ter hvalil njegovo vztrajnost in pogum. "Pod njegovim vodstvom bo Ameriki uspelo, da bo v doglednem času ustavila bojaželjne barbore," je poudarjal Ninčič, ter nadaljeval: "Naš narod je posebno hvaležen predsedniku Rooseveltu za vse izkaze prijateljstva, ki so in še vzdržujejo moralno našega naroda kvišku kljub vsem strašnim časom v našim domovini. Milijoni Srbov, Hrvatov in Slovencev bo radi tega iskreno molilo k Vsemogočnemu, da doda življenju predsednika Roosevelta še mnogo nadaljnjih let."

Grški premier Tsouderos je poslal v Belo hišo kabelsko čestitko.

Belgijski ministrski predsednik Paul Henri Spaak je poudarjal, da je ime predsednika Roosevelta simbol strahovitim naporom, ki bodo zagotovili svobodo vsem narodom, ki so zdaj žrtve napadalcev. Rooseveltova bistroumnost in energija bo zapisana v zgodovini, da je on rešil civilizacijo.

Roosevelt ve, da ima pred seboj ogromno nalogo. Prepričani smo, da jo bo izvršil in naša dolžnost, dolžnost vsakega ameriškega državljanja je, da mu pri tem stoji zvesto ob strani. Saj ne gre samo za osvoboditev Jugoslavije, Poljske Češke, Norveške in drugih dežel, ampak gre tudi za svobodo naše nove domovine Amerike.

Da se ne pozabi...

Zadržanje istrskih fašistov napram slovanski duhovščini in glede rabe slovenskega in hrvaškega jezika v cerkvi je bilo formulirano po fašističnem komisariju Host-Venturi pri kongresu istrskega fašista 23. maja 1925:

"Fašizem ima samo tri gesla: Bog, domovina in družina. Vsled tega je fašizem verski in zaščitnik vere. Cerkve vršijo veliko zgodovinsko in italijansko delovanje v Italiji. Vendar so gotovi duhovniki v tej deželi, ki niso Italijani oziroma ne doumevajo kaj pomeni biti Italijan in ki nevdružena zahtevajo, da se vrše verski obredi v kakem slovanskem jeziku. Mi pa nasprotno trdimo, da se zamore v Italiji moliti samo v italijansčini. Apostoli cerkve v teh krajih ne smejo biti drugi kot italijanske narodnosti.

"Mi nikakor ne smemo dovoliti, da bi se kdo skrival pod cerkveni plašč in tam razlagal politiko, ki je nevarna in sovražna duhu naše dežele, vladi in fašizmu."

Medtem se je začela gonja proti slovenskim in hrvaškim duhovnikom v Juljski Krajini, navidezno na podlagi zakonov. Po besedilu st. germainске pogodbe je bila Italija obvezana dati italijansko državljanstvo samo onim prebivalcem v teh krajih, ki niso imeli tukaj samo svojih bivališč, ampak so bili faktično rojeni tukaj. Na podlagi tega je naša Italija pripravno šibo, da je zavrnila prošnje za državljanstvo onim slovenskim in hrvaškim duhovnikom, ki so bili poslani v Juljsko Krajino iz drugih krajev Avstro-Ogrske v predvojnem času, ker je primanjkovalo domačih oziroma v teh krajih rojenih. Zato je bilo popolnoma enostavno, če so izgnali vse nezaželjene tujce, katere so gnali do meje v spremstvu karabinerjev, kar se je tudi faktično zgodilo v stotinah slučajih.

Toda fašizem bi ne bil mogel tako nastopiti proti cerkvi, če bi ne imel v tem zaslonbeve samih italijanskih cerkvenih

BESEDA IZ NARODA

Godba se zahvaljuje

Godbeniki godbe fare sv. Vida so imeli glavno letno sejo v sredo večer, obenem tudi vaje in račune. Sklenjeno je bilo tudi to, da nekdo v njihovem imenu napiše javno zahvalo vsem, ki so bili in so še njim — godbi naklonjeni.

Odkar se je vršil nedeljski godbeni koncert, so godbeniki vse bolj navdušeni. Na imenovani seji so tudi od odbora prejeli vsak po en dolar, za trud in napore, ki so jih imeli s pripravami in učenjem za koncert. Nato so se izrekli takole: "Ker vidimo, da je narod za nami, se bomo godbe še bolj oprijeli."

Nedeljska prireditev jih je podprla za par stotakov, kar jim bo prišlo ravno prav, da si še nekaj potrebnih predmetov dokupijo in da bodo imeli še za nadalje blagajno, da plačajo učitelja, brez katerega bi godba ne mogla obstojati.

Udeležba na seji je bila tudi od strani staršev zadovoljiva, upamo da bo sodelovanje v bodoče vse bolj navdušeno tudi od strani naroda. Kar je bilo potreba je to namreč, da je narod videl, da učenje pomaga, nedeljska godba se je izvanredno pokazala.

Na seji je bila tudi sprožena in odobrena ideja, da bi godba nastopila v nedeljo 8. februarja na shodu v SND za otvoritev narodnega zborovanja o priliki govora ministra Snoja. Takrat bo imel narod zopet priliko slišati domačo slovensko godbo mladih tu rojenih sinov.

Zelo so bili godbeniki razveseljeni radi prostovoljnih darov. To smatrajo za največji dokaz, da narod soglašja z njimi, da bi godba napredovala. V ta namen je bilo še posebej naročeno, da se napiše zahvala vsem darovalcem v prvi vrsti, potem pa še onim, ki so pomagali njih koncert omogočiti.

Ti-le so priskočili z darovi v pomoč:

Po \$10: Mr. John Potokar; po \$5: Mr. Anton Ogrinc, Mr. in Mrs. Martinčič; po \$3: Mrs. Tončič Jevnik, A. Grdina in Sinovi, Mr. in Mrs. Russ; po \$2: Mr. John Hrovat iz Edna Ave., Mr. Anton Levstik, Mr. John Hribar, Mr. Joe Perko, Neimenovana, Mrs. Stonich, Mr. in Mrs. Lubi, Mr. Mayer trgovina; po \$1: Mrs. Rigler, Mrs. Gregorach, Mrs. Frances Rus, Novak slaščičarna, Mr. in Mrs. Klopčič, Mr. in Mrs. Drčar, Mr. in Mrs. Fortuna, Mr. Kopač, Mr. Frank Knez, Mr. Louis Meše, Mrs. Zupančič, Mr. Mayer, Mr. Joseph Kodrich.

To so imena onih, ki so darovali, brez da bi bili oznanjeni kot "Patrons." Patrons imena so bila na programu oznanjena in oni so dobili tudi vstopnice za en dolar.

Vsi navzoči so bili zelo razveseljeni, ker so se udeležili tega koncerta. Tudi odborniki godbe fare sv. Lovrenca so prisostvovali, in sicer sledeči: Mr. Anton Zupančič, predsednik; Anton Blatnik, tajnik, in Frank Stražar, blagajnik. Obenem so še vsak izmed teh darovali v blagajno po en dolar ter ostali v družbi do konca. To veliko naklonjenost bodo odborniki godbe fare sv. Vida tudi dobrovoljno povrnili, prav tako bodo sodelovali tudi godbeniki obeh godb od sedaj roka v roki drug

krogih, hote ali nehoti, ki so se vdali pritisku fašizma in dovolili v politiko poitalijančevanja. Tako je profesor veronauka na italijanski gimnaziji v Pazinu, Monti, izdal javne letake, na katerih je vabil na cerkveno slavnost v Cerovlje leta 1919, kjer je bila glavna atrakcija sežiganje hrvaških knjig. In da je dal temu barbastvu še posebno izrazito lice, je ukazal hrvaškim otrokom, da se prejele sv. obhajilo, predno so prižgali grmado, nakupičeno s hrvaškimi knjigami.

z drugim, Hvala iskrena za toliko naklonjenost!

Dalje velja zahvala vsem darovalcem, ki ste postali podporniki pod naslov "Patrons," kakor vsem, ki ste še posebej podarili. Vi se zavedate, da godbeniki potrebujejo podpore, fara in ves narod pa potrebuje godbe. S tem, kar ste storili v ta namen, ste storili v dober kulturni namen. Ko bodo fantje popolnoma dorasli bodo znali ceniti vašo naklonjenost. Ze sedaj se zavedajo in se izražajo zelo pohvalno in zadovoljno, izražajo se, da bodo od sedaj mnogo bolj z veseljem sodelovali z godbo kakor v preteklosti.

Kar pa velja v zahvali za darovalce, velja tudi za delavce. Ako ne bi bilo teh, ki so delali in pripravljali, bi ne bilo nobene uspeha, ostalo bi mrtvo, godba bi bila obsojena na razpust. Zato gre zahvala pred vsem tem, ki so se trudili, da so pripravili vse potrebno.

Ena najbolj delavna družina v ta namen je gotovo Mike Klemenčičeva iz Prosser Ave. Ti so bili vsi aktivni: Mr. M. Klemenčič, ki je v družbi z Mr. Orehekom hodil po hišah prodajati vstopnice, sin Rudolph, ki je obenem tudi predsednik, ter Miss Agnes, ki je blagajničarka in glavna posredovalka med godbeniki, da ostane med njimi sloga in zaupanje ter blagajna v pravem tiru. Pomagala je tudi Orazova družina.

Mrs. Agnes Zobec je po oskrbovala kuhinjo, kamor se zatekajo s praznimi želodci vsi ko milne program. Mr. Zobec je dal na razpolago zastoj onega od zida. Mrs. Grdina je spekla eno špehovko, pekarija Novak je podarila kruh itd.

In glavno šele pride. Kako lušno je bilo, ko so nam peli tako lepo! Stirje fantje pa ena zavber dekle. Zelo nas je razveselil tudi takozvani slovenski kvartet: Lube, Bradač brata in Samsa; te slišimo večkrat na radio, v dvorani pa še lepše zapoje. Hvala jim lepa za nastop, še drugič pridite! In mili ženski glas gospodične Grumove, kako je prijetno odmeval, jasno in razločno so se slišale besede. Zato je pa narod aplavdiral, da so morali oboji po večkrat nastopiti. Spremljevalke na klavir so pa bile: Miss Karlinger in Miss Klemenčič.

Res smo lahko veseli, da imamo v svoji sredi domače vjudne osebe, katere so vedno pripravljene, da nastopijo. S tem pomagajo izvršiti zadovoljiv program in tako pripomorejo k uspehu, na drugi strani pa sebi naredijo dobro ime, ki je končno vredno več kakor denar. Hvala Ameriški Domovini za brezplačne vstopnice in za dopise vsem listom.

Se drugi so bili, ki so pomagali v kuhinji in pri bari, vselej vidimo tam izborne natakare, kakor sta Mr. Perpar in Mr. Eršte. Mrs. Kasunič in Mrs. Kralj se pa drže kuhinje. Lahko sem prežrl še druge, pa naj mi oprostite. Za nagrado naj vam bo zadovoljstvo srca, ker ste pripomogli za dobro stvar.

Na seji je bilo sklenjeno, da se bo vršil zopet godbeni koncert v jeseni in sicer 11. oktobra; to pot v S. N. Domu popoldne, zvečer pa ples za vse, ko bo igral Peconov orkester.

Sledila je volitev odbora za

tekoče leto; izvoljeni so bili sledeči: Rudy Klemenčič, predsednik; John Orehek, podpredsednik; Eddie Zobec, tajnik; Agnes Klemenčič, blagajničarka; Norber Novak, varuh not. Nadzorni odbor: Mrs. Agnes Zobec, Mr. Anton Orehek, Mrs. Frances Novak; kapelnik profesor E. Rosati. Vsako sredo imajo godbeniki vaje v dvorani nove šole ob 7. uri zvečer. Za prihodnjo sredo, 4. februarja bo za godbenike prirejen tudi primeren prigrizek in bo obenem tudi zaprisega novih odbornikov. Starši in prijatelji udeležite se, in sicer ob 8. uri. Pripeljite s seboj nove kandidate, da se vpišejo k godbi, dajte fantom dobro besedo in vam ne bo žal. Častna člana godbe sta Rt. Rev. B. J. Ponikvar in Anton Grdina.

A. G., organizator.

Po skušnji trgovskega stališča

Ker me je že mnogo rojakov vprašalo, kje neki se vendar nahajam in živim, da me nič več ni na pregled, vsled tega sem se namenil malo napisati in obelodaniti javnosti, da sem še na tem svetu, v uradu "Steamship Agency," ter izvršujem notarske posle. Poleg urada, pa tudi vodim trgovino s slaščicami in grocarijo, vse skupaj združeno v eno celoto pod mojim vodstvom. Isti urad in trgovina, se nahajajo v metropoli Clevelanda, in to na 7403 St. Clair Ave.

V teh podetjih sem trajno zaposlen, vsled tega mi ni možno zahajati v kroge svojih rojakov, če ravno si želim, da bi se večkrat sestel z našimi slovenskimi rojaki. Da pa se javnosti ne bo preveč najvno zdelo: "Joj pomagaj, boš pa dosti denarja na pravil, da boš kmalu bogat, ker imaš poleg urada, še trgovino."

V tem smislu naj nekoliko pripomnim, da v sedanjih časih, mali in samostojni trgovci, mora pridno delati in paziti, da mu je možno izhajati in se skromno preživeti, ker je po velekapitalisti vseh pretrpano v cenah. Pri tem naj označim, da ako bi se narod zavedal in vpošteval domače trgovce, kateri skušajo dati odjemalcem vso možno potrebo in znižano ceno, bi bila trgovcu omogočena eksistenca, ki bi tudi drage volje rad prispeval v dobrodelne namene, kateri so večkrat na programu v korist posameznim skupinam in v splošnem narodu.

Na žalost pa rojaki kaj radi pezujejo na domačega trgovca, in svoje potrebščine kupujejo pri drugorodnih trgovcih in verižnih trgovinah, da polnijo velekapitalistične nenasične žepce, iz katerih gotovo ni pričakovati, da bi kedaj prispevali v korist istega naroda, od katerega so se okoristili, ko jim je kopicil bogastvo. Domači trgovci, ki je vedno po možnosti pripravljeni prispevati v dobrodelne namene in korist naroda, pa mora iz teh razlogov v negotovosti gledati v bodočnost in svoj obstoj, kako neki bi mu bilo mogoče prispevati v dobrodelne namene in korist naroda, ako narod njega ne vpošteva in drevi v tujerodne trgovine? Izgovor, da se pri domačih trgovcih ne dobi po okusu odjemalcev NE VELJA, ker v slovenskih trgovinah se dobi vsega na razpolago, bodisi življenske potrebščine, ali vsakovrstni predmeti, od zibel do groba; ako ne v eni trgovini, pa v drugi in v mnogih slučajih boljše kakovosti, kot v tujih trgovinah.

Iz navedenih razlogov, se rojakom toplo priporoča, da grejo z narodno zavestjo NAROD Z NARODOM in svoje potrebščine kupujejo pri slovenskih trgovcih, da jim bo možen obstoj, kateri bo preprečil navijanje cen po kapitalistih, ker ako bo iztrebljen samostojni trgovec, bodo kapitalisti nemoteno in poljubno navijali cene, poleg tega, ako ne bo samostojnega trgovca,

tudi prispevkov ne bo v dobrodelne namene in korist naroda. Želeč, da ko bodo rojaki čitali te skromne vrstice, da jih ne omalovažujejo, pač pa vsebino istih tudi vpošteva in svoje potrebščine kupujejo pri slovenskih trgovcih, da bo omogočeno tudi njim prispevati v korist naroda, ker od trgovca se vedno največ pričakuje.

Upam, da teh mojih vrstic nikdo ne smatra za zlo, ker to sem napisal le v pobudo in v korist narodu, obenem tudi, da bodo rojaki vedeli kje se nahajam in živim, ker me bo parj veselilo, da me obiščejo v moji trgovini in uradu za notarske posle, kjer tudi izpolnimo listino za dohodninski davek (Income Tax Return). Trgovec z narodom in narod s trgovcem.

Steve F. Pirnat.

Spomini

Ob jarku, ki se vije med pisanimi polji in travniki, je pasel Franc krave. Neokretno je stopal okoli krav, (imel je hromi nogo še iz vojne), jih božal, včasih pa celo kaj godrnjal, kakor bi se pogovarjal z njimi. Zdaj in zdaj je veselo polkal z bičem, kakor mlad brezskrben dečko.

Franc je rad gonil na pašo, kajti za drugo delo ni sposoben radi pokvarjene noge, rad je gledal pisana polja in travnike in poslušal petje poljskih ptic. Tu med polji je našel pravi užitek svojega skromnega življenja. Največkrat pa je kje ob grmu posedal in premišljal. Z mislimi je blodil, daleč nazaj o svoji preteklosti, o najlepši dobi mladosti, ko še človek ne pozna resničnega življenja. Takrat se skoro vsakega mu dobro godi, ko imaš nobene skrbi za življenje, takrat upaš in misliš, da bo vedno tako. Toda življenje je različno, nekdo v teh najlepših letih umre, nekdo je nesrečen vse življenje, veliko jih pa umre v svetu.

Tudi on, Franc, je bil nekoč mlad breskrben. Hodil je brezskrbno doma in po poljih, tudi on je mislil, da bo ostalo tako. Toda... Tudi njega je vzel zia usoda v svoje okrutne roke, ko je dorasel v lepega mladčnika, tedaj so ga vpoklicali k vojakom. Moral je iti. Spominjal se je Franc tega odhoda, kakor bi se zgodilo včeraj, kako je jokala mati za njim, spominjal se je kako so peli dečki na koleslju, ki je drdral z njimi daleč... daleč... Še dobro je videl v duhu pred seboj, kako so se poslavljale od njega bele hišice; pisana polja, visoki jagnjedi, še dobro je slišal pihljanje vetra. Vse to se mu je takrat zdelo otožno, poslovilno. Težko je pač človeku, ko ne ve ali bo še kdaj videl te kraje iz katerih se poslavlja, morda pa se poslavlja zadnjikrat.

Franc je pogledal svojo trdo nogo in vzdihnil: Spomin iz vojne. Kolikokrat je bil v nevarnosti tam daleč v hribih v Galiciji, ko so živžigale, kakor toča, krogle okrog njega, prišajajoč smrt. Tu na zeleni travi je videl Franc v duhu pred seboj tiste strašne prizore, ko dečki in možje padajo in več ne vstajajo. Slišal je še dobro tiste grozne krike, molitve, kletve, vse izrečeno iz vsakih ust — zadnjikrat. Videl je padajoče pred seboj, kako strašne obraze so imeli od strašnih bolečin. Tam ob kamenju se je eden krivil, tam se jih je spet nekaj pokrivalo z rokami, nekateri pa so že padli za vedno. Na tleh je bilo ogromno krvi; nekateri so se še gibali, drugi pa so že zapali. Grozen je bil pogled na krvavo poljano. Tam v daljavi pa je pokalo, da je odmevalo daleč po poljih in gozdih. Skoro vsak stres pa je prinašal smrt.

Franc se je stresel, groza se

ga je lotevala, ko se je spominjal tega. Hotel si je odteke strašne misli in spominjati se, da ni mogel. Preveč se vse to zarezalo v srce in da bi mogel pozabiti, pre-spominska rana je to. Spominjati se življenja, najstrašnejša. Štiri dolga leta je to trajalo, da so se spominjali isti grozni prizori, jišjih. Štiri dolga leta je dal Franc v zahajajoče pričakujoč, da zatone za vedno. Marsikateri njejak je čakal in slutil kaj in pričakal. Mnogim je bilo sonce za vedno. Po spomin — otrplo nogo, go tovarišev je pustil tam jih krajih, ki počivajo dihi, poljih, gorah, poz za vedno; samo včasih spominjo domači in pa je je takrat odpeljal z njim. Franc je nehal misliti, ze so mu drsele po licih le na zeleno travo, kakor božji blagoslov na zemlji, dajda da; tako so cove solze padale, da bi sad miru. In mnogo jih po svetu.

Sonce je zahajalo, ko je Franc. Prijel je za gugal krave domov. Pred lja je donela pesem koči, vrisk pastirjev. Na se svetili mali oblaki, ki reli od sončnih žarkov. je vse to gledal, gledal hajajoče sonce, ki zopet bojno polje. — (V.)

Najdaljša japonska

V glavnem mestu J Tokiju je društvo za "Izenkai." Društvo ima iskati in združevati brat ponce. Pred kratkim je tokijskem okraju Akasak letno zborovanje, na kater se zbrali vsi Japonci, ki narava izjemoma počastila do. Prišel je tudi neki Kato, ki se je ponašal z 160 brado, dolgo 1,65 m. ponske razmere je takoz ževska brada nekaj iz ker o narodih Daljnega je znano, da jim narava tako močne brade kot plemenu. Sicer bi pa tu ropi poldrug meter dolga vzbujala splošno pozornost.

Trava — list — cvet

Vsaka rastlina je vena je zase, ki nastane ter vstane in se uveljavlja soferimi, ki so ji enake. List. Cvet. Sele ko splo da to, kar nas obdaja, ste, se plodi in bori, prep mrije, bomo razumeli zen, ki nas veže z vse ugaja našim čutom: lep njava in oblika; kakor ni kam je uspela, kakor nje, ki se zabliska ter svetli.

DON'T TAKE THE LYING DOWN

When men are fighting dying, you must do your part. Be sure you enlist your LARS for DEFENSE. Back armed forces — and protect own life — with every single lar and dime you can.

America must have a flow of money pouring in day to day to help beat back our mles.

Put Dimes into Bonds. Buy now. Buy pay day. Buy as often as can.

Don't take this lying down.

SATAN IN IŠKARIOT

PO NEMŠKEM IŠKARIOTU K. MAYA

"Kaj bova storila?" sem vprašal Apača.

"Sam je, prijeli ga morava! Prilika je ugodna, da ugodnejša biti ne more."

"Pa kako —? Da bi zlezla k njemu?"

"Ne! Preden sva doli, bi naju opazil in ustrelil."

"Poklicati ga morava na ploščadi!"

"Poklič! ga! Pa z rahlim glasom, da te ne spozna!"

"Dobro! In ko pride, ga zgrabi za vrat, pa kar tako krepko, da črnil ne bo več. Drugo opravi sam."

Sklonil sem se nad luknjo in zaklical s tistim pridušenim, hlastnim in skrivnostnim glasom, ki si je pri vseh ljudeh podoben:

"Oče — oče —!"

Spodaj je odgovoril stari:

"Kaj pa je?"

Res je mislil, da je Jonatan.

"Pridi! Brž!"

"Zakaj?"

"Le brž! Povem ti!"

"Zakaj pa govoriš tako tiho?"

Bi ne smel nihče slišati?"

"Koraki so prihajali."

Brž sem umaknil glavo. Win-

netou je pripravil prste za od-

ločni zagrabek. Klečala sva

ob luknji, pa tako, da nama bi

kazal hrbet, ko bi prišel po lest-

vi.

Prilezel je, glava se je po-

nučila skozi luknjo, pleča —

"Kaj pa je? Kje pa —?"

Več ni povedal.

Železni prsti Winnetouovi so

se mu oklenili okoli vratu, —

dva udarca s pestjo — in brž

se mu prijel pod pazduho, si-

cer bi bil zdrknil po lestvi.

"Nezavesten je!" je šepnil

Winnetou. "Spustiva ga po lest-

vi."

"Nikar ne! Zaropotalo bi,

sin bi slišal ropot! Pod njim

stanuje."

"Na ploščadi ga pa tudi ne

smeva pustiti —!"

"Držal ga bom, zlezli naprej

po lestvi pa ga podpiraj! Po-

čas ga spustiva na tla."

Lahko rečeno —!

Luknja ni bila narejena za

dva, nezavestni Melton jo je

napolnil in Winnetou se je le s

težavo stiščal mimo njega in

stopil na lestvo. Mučila in pe-

hala sva se, da je bilo truplo

končno na tleh. Zlezla sva za

njim.

Najprvo sva potegnili lest-

vo za seboj, da bi naju nihče ne

motil, pa se ozrla po prostoru.

Med štirimi golimi, prsteni-

ton orožje, pustila sva ga. Dru-
gih dragocenosti nisva našla. Z
zadovoljstvom sem ugotovil, da
stanovanje ni v nobeni zvezi s
prvim nadstropjem razen po
lestvi na ploščadi. Če sva od-
šla in vzela lestvo s seboj, ni
mogel nihče med najino odsot-
nostjo obiskati Meltona. Var-
na sva bila.

Vrnila sva se k njemu, ga
zavlekla v sobo, kjer je stala
miza, jo obrnila, da so molele
noge kvišku, položila ujetnika
med nje pa ga trdno privezala.
Sam se ni mogel rešiti, niti pre-
makniti se ni mogel.

Nato sva ugasnila oljenko,
prisonila lestvo, zlezla na plo-
ščadi in potegnili lestvo za se-
boj ter zlezla po njej v prvo
nadstropje k židini in njene-
mu Jonatanu.

Iz luknje v ploščadi je sijala
močna luč. Rahlo sva zlezla
bliže in prisluškovala.

Dva sta govorila, moški in
ženska. Spoznal sem Jonata-
nov in Juditim glas. Lestva je
bila prislonsena k luknji, zato
tudi zunaj na ploščadi ni bilo
nobene videti. Luknja je bila
zelo razsežna, več sva videla ne-
go prej v Meltonovem nadstro-
pju. Videla pa sva štiri noge,
pa ne nog stola. Dve nogi sta
bili oblečeni v moške škornje,
dve pa v ženske copate. Jona-
tan in Judita sta sedela na klo-
pi drug ob drugem.

Pravkar je pripovedovala

Judita:

"In tisti trije bodo sedeli

zunaj pred vhodom?"

"Da!" je pravil Melton.

"Stražili bodo."

"In kako jih preženemo?"

"Ne morem jih. Ujeti smo,

ni druge poti iz puebla."

"Pa je nas vendar več ko

njih!"

"In če bi nas bilo tudi sto in

še več, ne moremo nič! Skozi

ožine se pretisne le posamezen

človek. Prve bi lopovi postre-

žili, njihova trupla pa bi dru-

gim zaprla pot.

Naše edino upanje so boga-

te zaloge živili, za mesece jih je

dovolj. Vode pa je za celo več-

nost. Do tedaj bo tem ljudem,

že minila potrpežljivost."

"Tako dolgo ne bo treba ča-

kati. Pojdi, ljubček, nekaj ti

pokažem!"

"Kaj?"

"Boš že videl. V pritličje bo-

va zlezla."

V pritličje —?

V pritličje se vendar ni dalo

priti drugod ko po lestvi, ki sva

ob njej prisluškovala, na plo-

ščadi in po luknji v ploščadi —

Našla bi naju —!

Jadno sva zapustila luknjo

in sumknili po ploščadi v naj-

oddaljenejši kot. Pa zaman sva

čakala, ni ju bilo. Najbrž se je

prišlo iz prvega nadstropja od

znotraj v pritličje.

Previdno sva zlezla na rob

ploščadi in prežala. Rada bi

bila vedela, kaj bo židinja po-

Mara Lamutova:

KO ZAJOKAL SI V ŽIVLJENJE

Ko zajokal si v življenje,
s tabo zajokalo je moje srce,
solze bi veselja bile,
ko bi ne kalilo jih gorje!

Ko zajokal si v življenje —
z juga je prihajalo topov, gr-
menje...

"Čuj, junaček," sem dejala,
"zdaj na fronti ti topovi
dobrodošlico grme!" —
in raz drobnega lica
svoje brisala solze.

Prejšnim sem pela
aja — tuta — aja.
Zdaj sem tiho vpraševala —
koliko ta hip junakov
iz sveta odhaja...

Če uspravko sem peti h'tela
mi je v žalostinko izzvenela...

Kaj se zgodi s starimi filmi

Velike so množice dnevnih
obiskovalcev kina, ki večer za
večerom občudujejo junake in
lepotice na platnu, do skrajno-
sti so napeti ob razburljivih pri-
zori, ki se jim s tekočega tra-
ka odvijajo v sliki. Toda vsake
zemeljske slave je enkrat konec
in tudi za film pride čas, ko ni
več rabe za gledalce in ga je
treba izvreči. Takrat ni več
poln slik, ki pritegnejo nase po-
zornost gledalca, ampak je le
še kup celuloze, ki ji samo še
iznajdljivost človeka more naj-
ti dokončno izrabo.

Film, ki je 35 mm širok in
0.15 mm debel celuloidni trak,
je prav za prav zelo nežna in
mekha stvar, ki ne prenese dolgo
večkrat dokaj brezbržnega
ravnjanja. Ako se le nekoliko
preveč napne in nategne, se lah-
ko že pretrga. Zobje projek-
cijskega aparata pri vsaki pred-
stavi grabijo v luknjice ob stra-

ni tega celuloidnega traka in
jih razširjajo, polagoma pa tu-
di trgajo in slednjič tako po-
škodujejo, da film ne teče več
gladko. Po vsaki predstavi ga
je treba previti, da začetek spet
pride na vrh kolesa, na katerem
je film zviti. Kako trdo zrne v
okencu projekcijskega aparata
lahko med predvajanjem po
filmu začrta dolgo ostro črto,
ki gledalcu kaj neprijetno niha
po platnu in kazi sliko. Vsaka
filmska kopija pa stane okrog
par stotakov in izposojevalnice
gledajo, da se ta kapital izrabi
do konca. Ob vsem tem pač ni
čudno, če je vsak film prej ali
slej tako izrabljen, da ga ni
mogoče več predvajati. Sicer je
znan že postopek — pravijo mu
"recono" — po katerem je mo-
goče rabnost filma nekoliko po-
daljšati, toda vse to ne more
preprečiti neizbežnega konca.

Najboljši kupci za izrablje-
ne filme so tovarne za celuloid-
no blago. Najprej filmskemu
traku vzamejo tisto plast, ki je
bila na njem največ vredna in
mu je dala njegovo slavo, to je
slikano plast. Vsi lepi obrzi,
vsi pretresljivi prizori, vse lepe
pokrajine — vse to zgine s fil-
ma in je le še sled, skoraj pro-
zoren trak celuloze. Film je
prenehal biti film. Kljub te-
mu pa za praktično človeštvo
še ni brez vsake vrednosti. Tudi
ta prazni celuloidni trak v to-

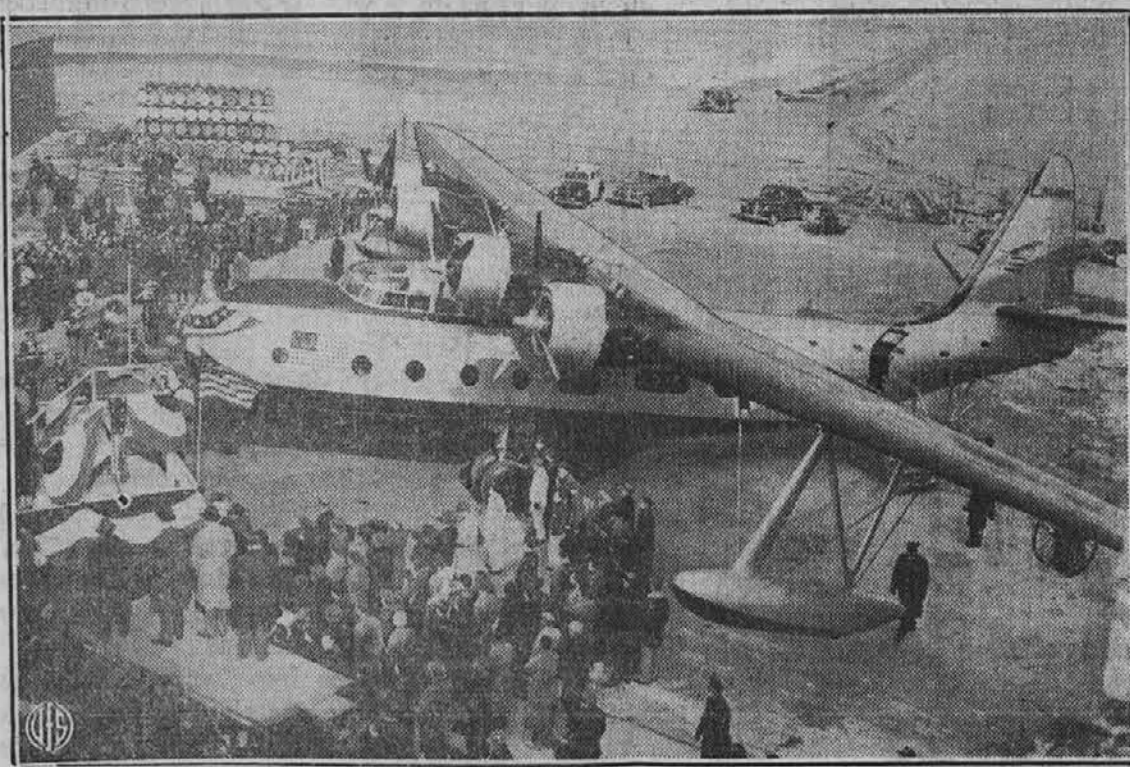
Mara Lamutova SMO OTROCI IZ DEŽELE LEPE VIDE

Vzeli so nam rodno zemljo,
vzeli nam svobodna vesla,
težka je usoda, dragi bratje,
v vaše kraje nas zanesla.

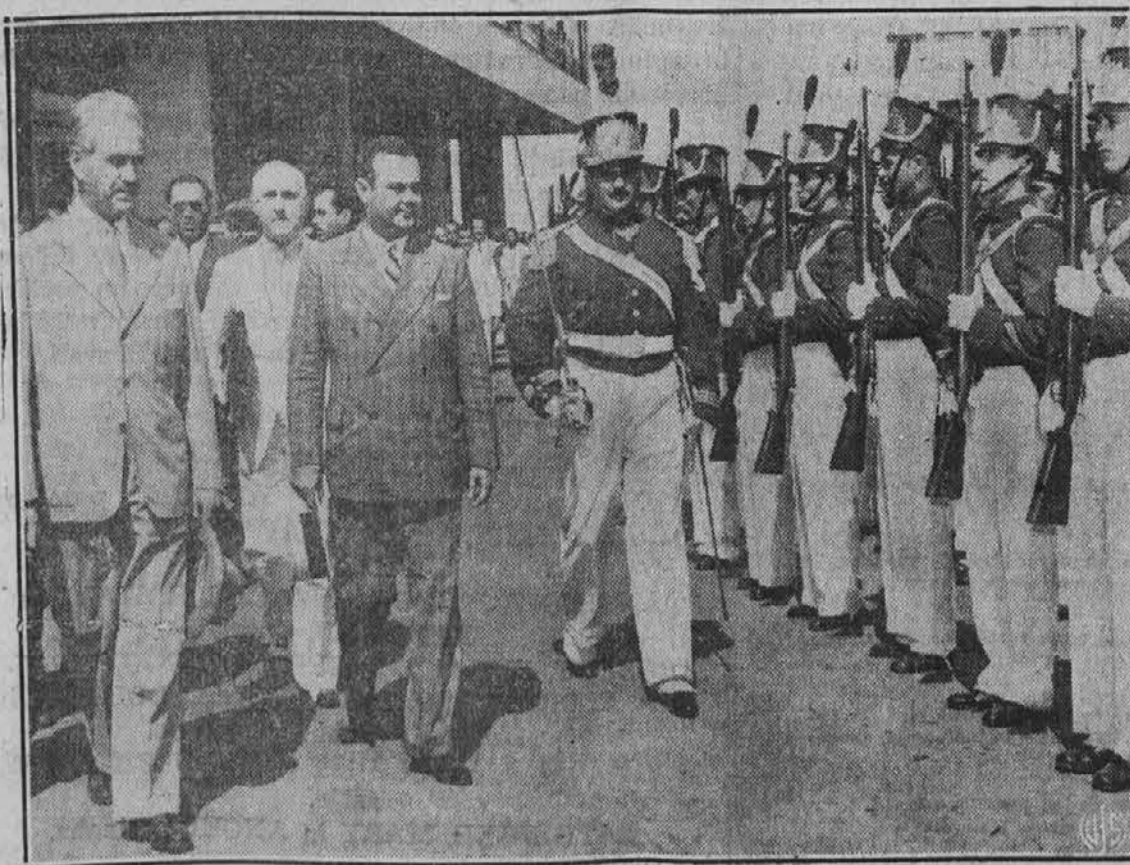
Smo otroci iz dežele Lepe Vide,
iz dežele rož in sonca,
iz dežele tihih borov,
iz dežele belih jader,
kjer na večer zlato sonce
sprejme hladni morsk val.

Kdor še ni ponoči begal
sredi tujih in neznanih cest,
kdor nad lastnim se brezdom-
stvom
bridko ni razjokal —
ta ne ve, kaj je bolest.

Besedo "amerikanizem" je
prvič rabil predsednik Prince-
ton vseučilišča, John Withers-
poon leta 1781.

Zgornja slika nam kaže prvor iz Vought-Sikorsky delavnice, Stratford, Conn., kjer je bilo izročeno prometu največje do sedaj zgrajeno potniško letalo "Excalibur." Ta zračna ladja je bila zgrajena za American Export zrakoplovno družbo.

Dominikanski državni tajnik za zunanje zadeve, Arturo Despradel (v pisani obleki) je ob priliki konference zunanjih ministrov v Rio de Janeiro pregledal tudi brazilsko častno gardo. Levi na sliki je brazilski zunanji minister Oswaldo Aranha.

Predpustne šege in navade

Predpust je doba po sv. Treh kraljih do pepelnice in je včasih krajša, kako leto daljša, kakor je pač doba do Velike noči. To je čas godbe, petja, maskarad, plesa, iger, veselice, koncertov, snubitev, porok, jedade in pijače. Slovenci imenujemo to dobo; pust ali predpust, Čehi, Slovaki in Poljaki: masopust, v zvezi z uživanjem mesa. Rusi: maslenica. Italijani označujejo ta čas z imenom "carnevale", t. j. meseno veselje, ali kakor se tudi tolmači to ime s slovesom od mesa: Zbogom-meso! Nemci pravijo tej dobi: Fasching, kar je nastalo iz "Fastnacht", t. j. pustna noč. Po tem vplivu pravijo štajerski Slovenci še dandanes pustu: "fašenk." Srbi in Hrvati imenujejo ta čas: poklada.

Predpustno veselje so poznali že stari narodi. Prvotne otroške pustne veselice so se v poznejših stoletjih razvile v splošno razuzdano veseljačenje. Vse to se je porajalo iz rado-
sti, da se je po neprijetni, hudi in mrzli zimi, smrti prirode, zopet vrnila topla, prelestna, vse oživljajoča pomlad. Dvni predhodnik predpusta so bile že Saturnalijske, ki so jih Rimljani praznovali bogu Saturnu v čast. Ta poganski praznik so imenovali tudi "liberalije," v čast rimskemu bogu Bakuhi, ki so ga imenovali tudi Liber. Grki so častili v tem pomenu svojega boga Dioniza v začetku aprila. Rimljani so pa praznovali svoj predpust, saturnalijske, v začetku februarja, pač zato, ker se v toplih deželah pomlad začenja mnogo prej kakor pri nas. Iz teh najstarejših šeg in navad se je razvil predpust, v prvih stoletjih krščanstva, okrog leta 600., ko je papež Gregor Veliki uvedel 40-dnevni post. Človek je od nekdaj hrepel po razvedrilo in zabavi.

V pustnem času, med adventom in postom, se je hotel odškodovati za vse puste ure v postu. V začetku je bil predpust še surov in nemoralen, poln nespodobnih navad; ohranil je še mnogo zoprnih lastnosti, podedovanih od poganskih pradedov. Tja do srednjega veka je imel pustni čas svoje posebne navade in razvade. Stari zgodovinski viri pripovedujejo nena-

vadno čudne stvari o tem. Včasih so bile celo na posvečenih krajih maskaradne in plesne prireditve, pri katerih je bilo mnogo surovosti in robatih šal. Vendar taki prazniki in običaji nikakor niso bil posledica brezbožnosti, temveč nevednosti in umstvene zaostalosti naroda. Duhovščini se je, z velikimi napor, da bi ustvarila čistejši kult, posrečilo odpraviti te nespodobne razvade in jih nadomestiti z lepšimi, čistejšimi in bolj moralnimi. Ostalo pa je kljub temu še mnogo takega, kar spominja na stare poganske čase.

Predpust je doba med dvema največjima praznikoma, med božičem in Veliko nočjo. V tem času vladata v vsem družabnem življenju razposajeno veselje in ples, tako v velikomestnem svetu kakor v preprosti vasi. Prastare pustne in predpustne šege in navade so se ohranile samo še v nekaterih mestih, trgih in vaseh, počasi pa bodo povsod izumrle. Vsi ti predpustni narodni običaji imajo svoj izvor in začetek v prerojenju in presnavljanju narave. Posebnost predpustnega časa je ta, da se ljudje radi našemijo in maskirajo. V človeku je nagon, želja, da bi bil včasih sredi družbe, ki ga obdaja, neviden, v znani družbi nepoznan. To je eden izmed vzrokov, da si ljudje zakrivajo obraz, da se zakrinkajo. Je pa za to še drug vzrok. Učenjaki trdijo, da je v vsakem človeku nekaj zdravni-

ka, nekaj pesnika in nekaj — norca. In vprav ta norčavost

prodre v predpustni dobi na dan, pogosto tudi pri sicer resnih in pametnih ljudeh. Zakaj nekaj otročjega, šegavega in norčavega ostane v človeku skozi vse življenje. Komaj se otrok dobro skobaca na noge, že posnema, že hoče biti nekaj drugega, kar je v resnici. Hodi po vseh štirih, posnema živalske glasove, češ da je kužek, mačka, petelin itd. Dečki drug drugega vprežejo, cepetajo z nogami, rezgetajo in dirjajo kakor konji. Deklice pestujejo punčke kot skrbne matere, kuhajo, perejo itd. Ta poteza pretvarjanja v otrokovem značaju ostane nekoliko tudi v odraslem človeku in se zlasti kaže v našemljenju, v maskadari. Maskiranje je zelo stara navada in se nahaja pri vseh narodih, tudi pri popolnoma nekultiviranih, divjih.

V mestih se začenja predpustno veseljačenje takoj po Novem letu, na kmetih pa prav za prav šele na četrtek pred pusti nedeljo, torej teden dni pred začetkom velikega štiridesetdanskega posta. Ta četrtek imenujemo debeli četrtek, na štajerskem mu pravijo gumpasti ali mastni četrtek. Pustne zabave trajajo nato na pustno nedeljo, ponedeljek in dosežejo svoj vrhunec na pustni torek. (Dalje prihodnjič.)

Če dodaš vodi, s katero pomi-
vaš platno na podu (lenolium)
nekoliko petroleja, bo pomiva-
nje veliko olajšano in bolje izvr-
šeno.

MALI OGLASI

Službo dobi

Išče se žensko srednje starosti za lahka gospodinjska dela. Vprašajte ali telefonirajte po 4 uri popoldne na 1185 E. 172. St., tel. KENmore 3815-J (30)

Ženska se sprejme

Srednje stara ženska se išče za lahka hišna dela in da bi skrbela za enega otroka. Oglasite se po šestih zvečer na 6007 St. Clair Ave. (30)

Išče se sobo

Starejša ženska bi rada dobila opremljeno sobo. Pokličite IVanhoe 5083-M.

Soba se odda

Opremljena soba se odda, z gorkoto. Vprašajte na 1245 E. 59. St. (29)

Soba se odda

Moškemu ali ženski se odda soba na 1510 E. 47. St. Vprašajte po peti uri, ali pa lahko pokličete po telefonu ENdicott 9642 od 9. do 5. ure. (30)

PREMOG — COKE

Razvažamo po vsem Clevelandu. Vprašajte za naš budget načrt. Pregled furnecov zastoj.

WHITE WAY COAL CO.

3858 SUPERIOR AVE.
HENDERSON 6177
DAJEMO EAGLE ZNAMKE

RAINEY INSTITUTE

1523 E. 55th St. HE 0992

Natečaji za življenje oblek
Deset poukov samo \$2.00

Izvežbane slovenske učiteljice

Prihranite denar, ako se naučite sami izdelovati obleke in suknje.

Ako iščete

dobrega popravljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

(Tues. x)

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebšćine
za dom
6812 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Pomagajte Ameriki, kupujte
obrambne bonde in znamke.

Za las je manjkalo

ROMAN

"Tako, tako," odvrne ječar.

"Kaj se je zgodilo?"

"I kaj! Godi se mu kot vsem drugim jetnikom, ko doženejo, da njih zadeva ne bo imela dobrega konca."

Oba odvetnika se žalostno spogledata.

Jasno je bilo, da je bil Blangin prepričan, da je Jacques kriv, kar je bilo zelo slabo znamenje. Osebe, ki pazijo na jetnike imajo običajno izvrstno nos; mnogokrat se celo odvetniki posvetujejo z njimi.

"Ali vam je mogoče kaj povedati?" vpraša Folgat.

Meni osebno ničesar," odvrne ječar.

In ko zmaje z glaso še dode ne:

"Znano vam je, da imamo mi svoje skušnje. Kadar je imel jetnik posvetovanje z odvetnikom, tedaj se navadno vselej podam k njemu, da mu kaj manglega ponudim, da mu preženem žalost. In včeraj, potem ko je odšel gospod Magloire, sem splezal navzgor —"

"In gospod Boiscoran je zblel, kaj ne?"

"Dobil sem ga v usmiljenja vrednem položaju. Ležal je na trebuhu na postelji, glavo je imel v blazinah in bil je videti trd kot mrljč. Bil sem že precej časa v njegovi celici, predno me je opazil. Tresel sem ključce, cepetal z nogami in kašljal. Bil je kot mrtev. Pa me je postalo strah. Stopil sem torej k njemu in ga stresel za ramo. 'Hej, gospod!' sem zaklical. Sveta nebesa, skočil je kvišku kot bi bil obstreljen in zakričal: 'Kaj želite?' Seveda sem ga skušal potolažiti in mu razložiti, da je za njega bolje ako govori. Na sodnijo ni nič kaj prijetno hoditi, toda ljudje radi tega tudi ne umrejo, da včasih pridejo iz sodnije beli kot sneg, ako imajo dobrega zagovornika. Toda bolj sem mu pripovedoval, bolj grdo me je gledal, in končno je zagrmel nad menoj, ne da bi me pustil končati: 'Poberite se odtod! Pustite me v miru!'"

Ječar utihne za trenutek in poskuša zopet kaditi, toda ko opazi, da je ogenj pošel, jo vtakne v žep in nadaljuje:

"Lahko bi mu povedal, da imam pravico priti v celico, kadar se mi zljubi, in ostanem v celici, dokler hočem. Toda jetniki so kot otroci, križ je z njimi! Odprl sem mala vratica in ga opazoval. Oh, gospodje, dvajset let sem že tu in videl sem že marsikatero obupanega, toda takega brezupja kot sedaj še ne pomnim. Koraka lje po celici od enega kota v drugega in jokati. Bil je blede kot smrt, težke solze so mu vrele kot deževne kaplje po licih."

Gospod Magloire je čutil pri vsaki besedi ječarja kot bi ga kdo zbadał z nožem. Sicer od včeraj še ni spremenil svojega mnenja glede Jacquesa, toda mislil je o vsej zadevi in si očitno, da je bil preveč brutalen.

"Na omenjenem prostoru sem vztrajal najmanj eno uro," je nadaljeval ječar, "ko se gospod Boiscoran naenkrat vrže z vso silo proti vratom, po katerih začne razbijati in na ves glas kričati. Pustil sem ga še nekaj časa čakati, da ne bi videl, da sem bil tako blizu njega, potem pa odprem vrata in se delam kot bi na vso naglico prihitel blizu. Kakor hitro me je zagledal je rekel: 'Pravico imam sprejemati obiskovalce, kaj ne? Ali res ni bilo nikogar? — Nikogar! — Ali se morda ne motite? Ne, ne mo-

tim se. In mislim, da sem ga s temi besedami ubil. Roke položim na čelo, tako-le, vidite, potem pa reče: 'Nikogar ni bilo! Kje je mati, kje je zaročenka, kje so prijatelji? Vse je končano. Jaz sploh več ne živim. Zapuščen sem in pozabljen.'"

In to je govoril s takim glasom, da bi omehčal najtrši kamen. Svetoval sem mu naj napiše pismo in ga sam ponesem gospodu Chandore. Toda skoro zdaval je pri tem in kričal: 'Ne, nikdar. Pojdite! Za mene ni družega več kot smrt.'"

Gospod Folgat ni zinil nobene besede, toda njegova blede glava je izdala, kako je bil ginjen.

"Razumeli boste, gospodje," nadaljuje Blangin, "da se nisem prav nič dobro počutil. Celica, v kateri se nahaja gospod Boiscoran, je zelo slaba. Odkar sem jaz v Sauveterre se je neki moški že ubil v njej, dočim je neki drugi skušal izvršiti samomor. Poklical sem torej Trumena, ki je navaden potepuh, pa mi včasih pomaga v ječi. Dodelala sva se, da bo eden iz-

med naju neprestano stražil, tako da jetnik niti na trenutek ne bo sam. Toda zastoj sem se bal. Ko sem zvečer prinesel gospodu Boiscoranu večerjo, je bil že miren. Rekel je celo, da bo skušal jesti, da ohrani svojo moč. Nesrečni človek! Ako ni ma več moči kot kolikor jo more dobiti od svoje hrane, tedaj ne bo dolgo živel. Saj ni nesel žlice niti štirikrat v usta, ko se je skoro zadušil. Trumence in jaz sva mislila, da nama bo kar na rokah umrl. Saj bi bilo menda bolje za njega. Toda ob devet uri mu je postalo nekoliko boljše. Ždel je vso noč pri svojem oknu."

Gospod Magloire se ni mogel več premagovati.

"Pojdiva navzgor," reče svojemu kolegi.

In odšla sta. Ko sta pa dospela na hodnik sta opazila Trumena, ki je dajal znamenja naj stopata kar mogoče tiho.

"Kaj to pomeni?" vprašata komaj slišno.

"Zdi se mi, da je zaspal," odvrne Trumence. "Ubogi siromak! Kdo ve, če ne sanja, da je svoboden in se nahaja v svojem krasnem gradu."

Gospod Folgat stopa po prstih do vrat. Toda Jacques se je že zbudil. Slišal je korake in glasove zunaj. Blangin je torej odprl vrata, nakar reče gospod Magloire jetniku:

"Pripeljal sem vam nadaljno pomoč — gospoda Folgata.

mojega tovariša, ki je prišel z vašo materjo iz Pariza."

Hladno in ne da bi kaj zinil, se je Jacques priklonil.

"Vidim, da se jezite nad menoj," nadaljuje gospod Magloire. "Prenagil sem se včeraj, zelo sem se prenaljili."

Jacques pa zmaje z glavo in reče z ledenim naglasom:

"Mene je prišla jeza, toda premislil sem se, in vam sedaj zahvaljujem za vašo odkritost. Sedaj vsaj poznam svojo usodo. Dasi sem nedolžen, pa moram na sodnijo, kjer me obsodijo kot morilec in požigalca. Ra- je bi videl, da sploh ne bi šel na sodnijo."

"Nesrečnik! Toda vse upanje ni zgubljeno."

"Da. Kdo mi bo verjel, ako mi ne verujete vi, ki ste moj prijatelj?"

"Jaz vam verujem," reče zdajci gospod Folgat, "jaz, ki vas niti poznal nisem, pa sem bil že od začetka prepričan o vaši nedolžnosti — jaz, ki sedaj še bolj verujem v vas, ko sem vas zagledal."

Po teh besedah pa Boiscoran prime odvetnika za roko, katero krčevito stisne in reče:

"Hvala, oh, hvala vam za te besede. Blagoslovjam vas, gospod, radi vere, ki jo imate v mene."

Bilo je prvič, odkar je bil

aretiran, da je dobil nesrečni mož žarek upanja. Gorje, upanje je takoj zopet zginito. Pred očmi se mu je zopet stemnilo in s hripavim poudarkom reče:

"Nesreča je, ker se zamene sedaj ne more ničesar narediti. Brez dvoma vam je gospod Magloire povedal mojo žalostno zgodbo in mojo izjavo. Nobenih dokazov nimam, in če bi hotel dobiti dokaze, bi se moral spustiti v podrobnosti, katere bi mi pa sodnija zabranila. So gotovo tajnosti, ki se ne morejo nikdar izdati, zastori, ki niso nikdar dvignjeni, bolje je biti obsojen kot nedolžen človek kot pa biti sramotno in nečastno spoznam nedolžnim. Gospodje, jaz ne potrebujem zagovornika."

Kakšen brezuspen načrt se mu je zopet pojavil v glavi, da je govoril na tak način?

"Vi nimate nobene pravice," reče gospod Folgat, "da oklanjate zagovornika."

"In zakaj ne?"

"Ker se vi sami ne nahajate v težavah, gospod. Imate sorodnike, prijatelje in —"

Grenak, ironičen nasmeh se pojavi na ustnicah Boiscorana, ko prekine odvetnika:

"Kaj sem jim dolžan, ko pa nimajo niti toliko poguma, da bi počakali, da bo izrečena obsodba, predno me obsojajo! Vi,

gospod Folgat, meni nepoznan, ste prvi človek, ki je pokazal simpatije napram meni."

"Ah, to ni res!" vzklikne gospod Magloire, "in vam je to dobro znano."

Toda očividno ga Jacques ni slišal, ker je nadaljeval:

"Prijatelji? Oh, da, da! Ko sem bil svoboden, sem imel prijatelje. Tu imate gospoda Galpina in gospoda Daubigeona."

Bila sta moja prijatelja. In sedaj je eden moj sodnik, najbolj kruti in neusmiljeni sodnik; drugi je pa državni prosekutor, ki me naravnost tira v pogubo. Tudi gospod Magloire je bil moj prijatelj in mi je stokrat in stokrat pripovedoval, da se lahko zanesem na njega kot na samega sebe. To je bil tudi vzrok, da sem ga izbral za svojega zagovornika. Ko sem se trudil, da ga prepričam, da sem nedolžen, tedaj mi je rekel, da lažem."

Odlični odvetnik iz Sauveterre je hotel ponovno protesti, toda zaman.

"In sorodniki!" vzklikne Jules, kateremu se je glas sel od nevolje — oh, da, sorodniki! Da, imam sorodnike, ta in mater. In kje so sedaj se njih sin kot žrtev satan ga načrta in zarote, nahaja korakov pred smrtjo?"

"Moje oče mirno živi v kraju, v katerem je prišel na svet. In v uživa svoje običajne stvari. Moja mati je prišla v Ameriko. In nahaja se v kraju, kjer sem jaz zaprt. Povedal ji, da lahko sprejemam obiskovalce v zaporu, toda danes dan včeraj sem upal, da pride, toda nesrečnik, ki je tožen zločina, najbrž ni več. Nihče ni prišel. Od danes prej sem sam na tem svetu, reji vidite, da imam vzrok, volji, da delam, kot sam želim. (Dolgo prihodno!)"

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je nepričakovano smrti za vedno preminul naš nad vse ljubljeni soprog in oče

Anton Ponikvar

Blagopokojni je bil rojen dne 18. decembra, 1880, vas Osolnik, fara Rch pri Velikih Laštah. Preminil je nenadno smrti dne 15. decembra ter bil pokopan iz hiše žalosti po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete na Kalvarijo pokopališče dne 19. decembra ob 9. uri dopoldne. Pokojni je bil član samestojnega društva Sreča Jezusovega. Poleg tvojih globoko žalujee soprog, treh sinov in treh hčer zapušta v stari domovini enega brata.

Najlepše se zahvaljujemo za poklonjene vence ob krsti blagopokojnega soproga in očeta. Naša zahvala naj velja sledečim: Mr. in Mrs. John Medves in družina, Mrs. Mary Prudic, Mrs. Nicola in družina, Detroit, Mich.; Mr. in Mrs. Matthew Zgone in družina, Mr. in Mrs. P. H. Story, Mr. in Mrs. Joseph Herbst in družina, Mr. in Mrs. F. C. Bell, Mrs. Pollock, Mrs. Grant in družina, Maintenance Department in Fellowship Club of Lamson & Session Co., Inspection Department and Office Department of Weatherhead Co., Glass Machine and Pitney Glass Works of General Electric Co., Ludage Department of Pitney Glass Works, Sacred Heart Lodge, Bridge Club.

Iskrena hvala obilnim darovalcem za svete maše, katere se bodo brale v mirni pokoj blage duše. Naša zahvala naj velja sledečim: Mr. in Mrs. John Medves, Mrs. Mary Prudic, Mr. in Mrs. John Hlad, Mr. in Mrs. Louis Rigler, Mr. in Mrs. John Zakrajsek, Painesville, O.; Mr. in Mrs. Louis Zakrajsek, Euclid, O.; Mr. in Mrs. Louis Zakrajsek, E. 147th St.; Mr. in Mrs. Matthew Zgone, Mr. in Mrs. Joseph Zgone, Mr. in Mrs. Frank Zakrajsek, E. 60th St.; Mr. in Mrs. Matthew Leskovec, Mrs. Belle in družina, Mr. in Mrs. Anton Pekol, Mr. in Mrs. Joseph Doles, Mrs. Anna Otonicar, Mrs. Mary Andolek, Mr. in Mrs. Joseph Ponikvar, Mr. Frank Yancar, Mr. in Mrs. Joseph Starich, Mr. in Mrs. Joseph Herbst Jr., Miss Jane Jevnikar, Mr. in Mrs. Arlesic, Mr. in Mrs. Albert Germak, Mr. in Mrs. Felix Korosec, Mr. in Mrs. Jack Vidmar, Mr. in Mrs. Joseph Chilla, Mr. Michael Donovan, Mr. William Hufgard.

Najlepšo zahvalo naj prejmejo vsi oni, ki dali svoje avtomobile za prevoz spremljevalcev na pokopališče brezplačno in razpolago in sicer:

Mr. John Medves Jr., Mr. John Hlad, Mr. Michael Donovan, Mr. Michael Lally, Mr. Joseph Chilla, Mrs. Marian Chilla.

Najlepšo zahvalo naj prejme monsignor Vitus Hribar za opravljeno zadušnico ter cerkvene pogrebne obrede ter Rev. Joseph Celestnik, Rev. Francis Baraga od fare Marije Vnebovzete ter Rev. Patton od fare sv. Jožefa za opravljene zadušne molitve ob krsti blagopokojnega.

Najlepšo zahvalo naj prejme pogrebni zavod Frank Zakrajsek za lepo urejen pogreb in vso najboljšo postrežbo. Enako najlepša hvala nosilec krste na zadnjem potu k večnemu počitku.

Iskrena hvala sosedom in prijateljem za veliko tolažbo ob času tuje in žalosti v družini. Hvala vsem onim, ki so prišli pokojnika krotit, so pri njem čelu, nas tolažili kot tudi onim, ki so ga spremlili na pokopališče k večnemu počitku. Hvala vsem za vse, kar so nam ob času žalosti dobrega storili.

Ljubljeni soprog in dober oče. Nepričakovano in nenadno si se ločil od svoje ljubice družine ter nas pustil žalostne tavi za Tvojimi blagimi spomini. Naša srca v žalosti krave in iz naših oči polzi pekoča solza v bridki misli, da Te ni več med nami. Ob svezem grobu Ti močno žalostni ključemo: 'Milostljivi Stvarnik naj Ti da večni počitek v tuji zemlji!'

Zalujoci ostali:

ANA PONIKVAR, soproga.

ANTON, JOHN in LOUIS, sinovi.

ANNA, poročena STORY; FRANCES in ELIZABETH, hčere.

MARY PONIKVAR, snaha in BOB, vnuk.

Cleveland, O., 3. februarja, 1942.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim in potrdim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da smo za vedno izgubili preljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in očeta

ANTON KUHEL

ki je po dolgi bolezni spreviden s svetimi zakramenti zatisnil svoje trudne oči in za vedno v Bogu zaspal dne 1. januarja, 1942. Po opravljeni sveti maši v cerkvi sv. Vida smo ga dne 5. januarja, 1942 položili k večnemu počitku na Calary pokopališče.

Doma je bil iz vasi Zgornji Križ, fara Žužemberk, po domače Matičkov.

V dolžnost si štejemo, da se prirčno lepo zahvalimo Rev. Max Sodji za podeljene svete zakramente, za spremstvo iz pogrebne kapele v cerkev, za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčno se želimo tem potom zahvaliti vsem, ki so nam bili v tolažbo in nam pomagali na en način ali drugi v teh žalostnih in težkih dnevih kakor tudi vsem, ki so ga prišli pokropiti, vsem, ki so čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

Iskreno zahvalo želimo izreči vsem sorodnikom in prijateljem, ki so v blag spomin pokojnemu položili krasne vence ob krsti, enako tudi vsem, ki so darovali za svete maše ter vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno pri pogrebu.

Nadalje tudi iskrena zahvala članom društva sv. Vida, št. 25 KSKJ in društva Carniola Tent, št. 1288 T. M., ki so se udeležili pogreba ter ga spremili do groba. Obenem tudi iskrena hvala uradnikom gori omenjenih društev, ki so vse točno uredili za hitro izplačilo posmrtnine.

Prav lepo se želimo zahvaliti pogrebni zavodu Zakrajsek Funeral Home za vso prijazno postrežbo in za lepo urejen pogreb.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče, Tvoje trpljenje se je dokončalo in v globoki žalosti želimo, da počivaš sedaj mirno v zasluženem počitku in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Ohranili Te bomo v sladkem spominu in večna luč naj Ti sveti.

Zalujoci ostali:

ANNA KUHEL, soproga.

ANNA, poročena PIŽEM; ANGELA, poročena ŽUST; MARY, poročena PAPEŽ, in DOROTHY KUHEL, hčere.

ANTHONY, JOSEPH, CHARLES, EDWARD in RAYMOND, sinovi.

ROBERT, DONALD, JOSEPH, DENNIS, VIRGINIA, FLORENCE, GERTIE, VIOLET, DOLORES in MARIAM, vnuki in vnučkinje.

JOHN PIŽEM, JOHN ŽUST in RUDOLPH PAPEŽ, zetje.

CATHERINE, MARY in ANGELA, sinahe.

Cleveland, O., 3. februarja, 1942.

V sredini na sliki je trgovinski tajnik Jesse Jones, levi je William O'Neil, predsednik "General Tire Co.", in desni H. J. Kloesner, ogledujejo si prvi avtomobilski obroč, ki je narejen iz gumija, ki ga proizvaja domača "guayule" rastlina, ki jo pridelujejo v državi Texas. Slika rastline vidite v levem kotu na sliki.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 Premožanje \$4,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 125.19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji,

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, po-trudi se in pristopi takoj!

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.